

Kehtestatud Näpi Kooli direktori kt
17.05.2021 käskkirjaga nr 1-2/21.
Muudetud direktori kt 04.09.24 käskkirjaga
nr 1-2/13

NÄPI KOOLI ÕPPEKAVA

Näpi 2021

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	3
1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	3
2. ÕPPE JA KASVATUSE EESMÄRGID.....	4
2.1. Kooli eripära.....	4
2.2. Õppe ja kasvatus eesmärgid ning põhimõtted	4
2.3. Õppimise käsitlus ning õpikeskkond.....	5
3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS JA ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED	9
4. ÕPPEKORRALDUS.....	34
4.1. Õppeaeg ja õppevormid	34
4.2. Tunnijaotusplaanid õppeaineti ja aastati ning distantõppe korraldamine.....	35
4.3. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted ja realiseerumine	37
4.4. Lõimingu põhimõtted.....	41
5. ÕPILASE ARENGUT TOETAVA HINDAMISE KORRALDUS.....	43
5.1. Hindamine ja hindamisest teavitamine	43
5.2. Õppimist toetav hindamine	44
5.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	44
5.4. Hindamisel viie palli süsteemis	45
5.5. Suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangute kasutamine 1.–3. klassis	45
5.6. Järelevastamine või järeltööde sooritamine	46
5.7. Käitumise ja hoolsuse hindamine.....	46
5.8. Hinde vaidlustamine.....	48
5.9. Kokkuvõttev hindamine ja järgmisesse klassi üleviimine	48
5.10. Põhikooli lõpetamine.....	49
6. LOOVTÖÖ KORRALDUS KOLMANDAS KOOLIASTMES	50
6.1. Loovtöö koostamine, teema valik, koostamise etapid, kaitsmine ja hindamine	51
7. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	53
8. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD.....	54
9. KARJÄÄRIÕPPE JA KARJÄÄRINÕUSTAMISE KORRALDUS.....	56
10. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD KOOLIASTMETI	57
11. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	59
12. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	60
Lisa 1. Ainekavad	
Lisa 2. Distantõppe korraldus	
Lisa 3. Loovtöö ülesehitus	

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Näpi Kooli (edaspidi *kooli*) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles on välja toodud kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames.

Kooli õppekava koostamisel on lähtutud Vabariigi Valitsuse 06. jaanuari 2011. a määrusest nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (edaspidi PRÕK), Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 2010. a määrusest nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ (edaspidi PLRÕK), Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (09.06.2010) ja Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ (edaspidi LLKK).

Kooli õppekava koostamisel on arvestatud piirkonna ja kogukonna vajadusi, õpilaste, nende vanemate või eestkostjate soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Õppekava ülesanne on toetada kõigi õpilaste integreerumist Eesti ühiskonnas, arvestades nende erivajadusi.

Kooli õppekava koosneb üldosast ning ainevaldkondade kavadest (PRÕK) ja ainekavadest (PLRÕK).

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) kooli väärtused ja eripära; õppe- ja kasvatuseesmärgid ning põhimõtted;
- 2) üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine;
- 3) õppeaeg ja õppevormid, s.h distantsõppe korraldamine;
- 4) tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti; valikainete jaotumine, valimise põhimõtted;
- 5) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted;
- 6) lõimingu võimalused;
- 7) hindamise korraldus;
- 8) loovtöö korraldus;
- 9) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 10) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse ja toetamise põhimõtted, tugiteenuste rakendamine;
- 11) karjääriteenuste korraldus;
- 12) liikluskasvatuse teemad kooliastmete kaupa;
- 13) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 14) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

PRÕKi ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid esitatakse kõigi valdkonda kuuluvate õppeainete kohta tervikuna. Õppeainete õpitulemused ja õppesisu, sealhulgas praktiliste tööde loetelu esitatakse õppeainete kaupa klassiti (Lisa 1).

PLRÕKi ainekavades esitatakse õppeaine eesmärgid ja rõhuasetused ja lõiming teiste ainetega ning õppesisu ning õpitulemused klassiti (Lisa 2).

2. ÕPPE JA KASVATUSE EESMÄRGID

2.1. Kooli eripära

Näpi kool on Lääne-Virumaal Rakvere vallas tegutsev põhikool tõhustatud ja erituge vajavatele õpilastele, kes õpivad põhikooli riikliku (PRÕK) või põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (PLRÕK) alusel.

Põhikooli riikliku õppekava järgi toimub erituge ja tõhustatud tuge vajavate õpilaste õpe klassides, kus on ainult PRÕKi järgi õppivad õpilased, või klassides, kus õpivad koos PRÕKi ja PLRÕKi järgi õppivad õpilased. Vajadusel moodustatakse liitklasse või ainepõhiseid õpirühmi, kuhu kuuluvad erinevate klasside õpilased. Klassid ja õpirühmad komplekteeritakse õpilaste eripärast, toe vajadusest ja õpivõimekusest lähtudes.

Koolis on loodud põhikooli õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Koolikultuur aktsepteerib iga õpilase eripära ja võimeid. Põhiprotsess on areng, mille eeldus on koostöö igal tasandil. Õpilast toetatakse ja tema arengut hinnatakse võrrelduna tema võimetega.

Koolis on õppekava toetavad ühistegevused, huviringid, õppekäigud jms ühine kõigile õpilastele. Koolis on au sees loominguks arendamine (ühistegevused, valikained, huviringid) ning sport.

Süsteemselt tegeletakse õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamisega. Õppekavas on valikaine „Sotsiaalsete oskuste treening“, vastav õpe on põimitud ka valikainesse „Draamaõpetus“. Sotsiaalsete oskuste treeningu elemente kasutatakse kogu õppetegevuses. Konfliktide lahendamisel lähtutakse taastava õiguse põhimõtetest.

Oluliseks peetakse tervislikke eluviise, liikumist, ettevõtlikkust. Kool kuulub Tervist Edendavate Koolide ühendusse, on ühinenud programmidega Liikuma Kutsuv Kool ja Ettevõtlik Kool. Vastavate programmide tegevused on lõimitud õppetöösse, huviringide tegevusse.

2.2. Õppe ja kasvatuse eesmärgid ning põhimõtted

Kooli õppe ja kasvatuse eesmärgid ning põhimõtted tulenevad kooli eripärast, kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Kooli ülesanne on aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

Kooli õppekava võimaldab õpilasele võimetekohase ja eripära arvestava õpikeskkonna loomise ning annab võimalikult hea ettevalmistuse õpingute jätkamiseks ja elus toimetulekuks. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus.

Näpi Kooli missioon:

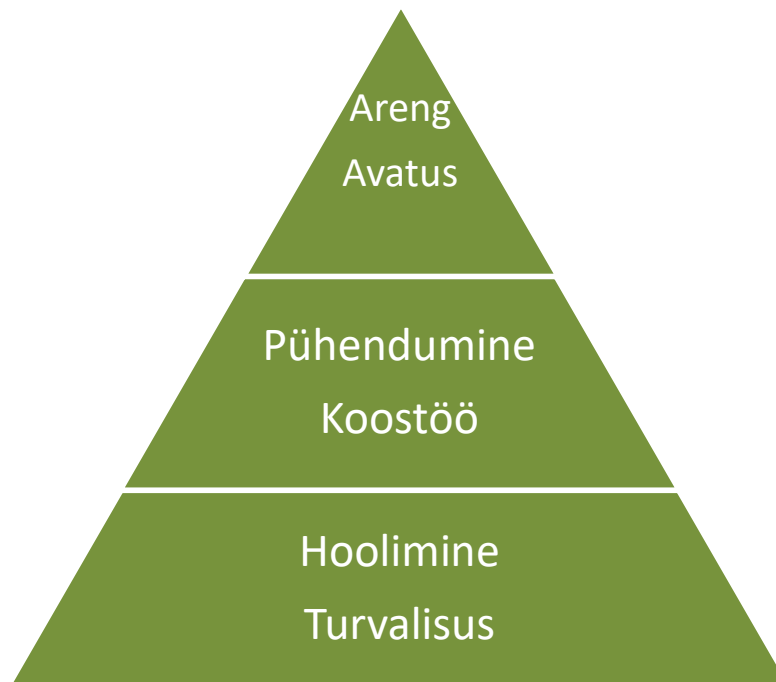
Aitame kasvada!

Näpi Kooli põhiväärtused:

Hoolimine ja turvalisus – suhtume kõigisse toetavalt, arvestame iga õpilase eripäraga.

Koostöö ja pühendumine – peame kinni kokkulepetest, töötame selle nimel, et toetada iga õpilast, lapsevanemat ja koolitöötajat.

Areng ja avatus – oleme avatud enese ja kogu koolipere arengule, loome tingimused õpilase ja õpetaja igakülgseks arenguks, oleme nähtavad, jagame oma kogemusi ja õpime teistelt.

Joonis 1. Väärtuste püramiid

Õppe-kasvatustöös juhindume põhimõttest:

See, mida ainult kuulen, ununeb. Mida kuulen ja näen, jääb meelde. Mida teen, sellest saan aru.

Õppe- ja kasvatustöö on suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele, mis on tagatud pädevate õpetajate, kasvatajate ja tugispetsialistide olemasoluga ning pädeva juhtimisega.

Tagatud on kõikide õpilaste erivajaduste märkamine ja tulemuslik sekkumine, tugisüsteemide kättesaadavus ning vajadusel individuaalsed õppimisvõimalused.

Väärtuskasvatuses on esikohal viisakas ja kokkulepitud reeglite kohane käitumine, mida õpitaks eeskujuga, koostöö ja heatahtliku ühistegevuse toetusel.

Koolikohustuse täitmine on tagatud turvalise õpi-, töö- ja elukeskkonna toel.

2.3. Õppimise käsitlus ning õpikeskkond

Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

Õppimine on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.

Kool loob õpilasele tingimused õppimiseks, arvestades tema

- taju- ja mõtlemisprotsesside eripära;
- tervist;
- võimeid, huvisid, kogemusi;
- vanust ja sugu;
- keelelist, perekondlikku ja kultuurilist tausta.

Kool arvestab, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, vastaks õpilase jõuvarudele ning võimaldaks talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.

Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes

- võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest;
- õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega;
- õpib oma kaaslast ja ennast hindama;
- õpib oma õppimist analüüsima ja juhtima.

Kool toetab selliste teadmiste, oskuste ja vilumuste, väärtushinnangute ja –hoiakute omandamist, mis on vajalikud igapäevaseks toimetulekuks erinevates olukordades ja keskkondades.

Kool arvestab õpet kavandades ja ellu viies õpilaste individuaalsusega, milleks kavandatakse õpiülesandeid, mis võimaldavad igal õpilasel temale sobiva pingutusastmega õppida. Õpilasel on võimalus kogeda erinevaid eduelamusi.

Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning loob uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus.

Õpetamine on õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimine viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Kool kujundab õpikeskkonna ning õpetajate koostöö viisil, mis võimaldab aineteülest käsitlust.

Õpetaja ja kasvataja on võtmeisikud, kelle ülesanne on isikliku eeskuju kaudu toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge ühiskonnas soovitud käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

Õpetaja kavandab õppeprotsessi lähtuvalt ühiskonna ootustest ja iga õpilase vajadustest. Selleks võimaldatakse õpilasele erinevaid kogemusi:

- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondades;
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja –vahendeid;

- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- rakendatakse õppimist toetavat hindamist.

Kasvatus on õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga.

Edukaks väärtuskasvatuseks luuakse tingimused kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikuseks usalduseks ja koostööks.

Õpikeskkond on õpilasi ümbritsev vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kes kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase võimetele, võttes arvesse õpilase individuaalset arengupotentsiaali ja puudest tulenevaid erisusi.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusse seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt (kooli võimla, Vinni spordihoone ujula, Sõmeru staadion).

Tervist edendava kooli vaimsust aitab koolis hoida ja arendada tervisenõukogu ning kuulumine Tervist Edendavate Koolide vabariiklikku võrgustikku.

Koolipere liikumisharjumuste eestvedaja on Liikuma Kutsuva Kooli meeskond.

Tunniväliselt arendatakse laste kehalisi võimeid spordiringides.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume, sealhulgas kooliõues, ajaloo- ja loodusõpperajal Sagadi Looduskooli baasil, ümbritsevas looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes ning virtuaalses õpikeskkonnas.

3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS JA ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

Õppekeskkonda mitmekesistavate tegevuste üldisem eesmärk on õpihuvi tekitava õppekeskkonna kujundamine ning koostöise, sõbraliku ja vastastikust lugupidamist kandva õhkkonna loomine.

Üld- ja valdkonnapädevused on aineülesed ning nende kaudu taotletakse õpilase erinevate suutlikkuste kujunemist. Kooli peamine ülesanne on luua õpilasele tingimused:

- üldpädevuste kujunemiseks, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel;
- valdkonnapädevuste kujunemiseks, mis realiseeruvad õpitulemuste saavutamise kaudu kõigis ainevaldkondades: keel ja kirjandus, võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalsed, kunstiained, tehnoloogia ja kehaline kasvatus.

Kooli tegevus on korraldatud üldpädevustest lähtuvalt. Üldpädevuste kujundamisele on suunatud kogu kooli tegevus: õppetöö, kooli ning klassi üritused, õpilaskodu tegevus, tugisüsteemide tegevus, raamatukogu tegevus. Õppekava rakendamist toetavad ja õppetegevust mitmekesistavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis, huvitegevuse plaanis, kasvatustöö plaanis. Üldpädevuste kujunemist jälgitakse ja suunatakse kodu ja kooli ühistöös. Üldpädevuste kujunemisel on oluline roll enesehindamisel, tagasisidestamisel. Tagasisidet annavad õpetajad, teised kooli töötajad, kaasõpilased.

Lihtsustatud õppes käsitletakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi.

Õppe ja kasvatuselõhustused PRÕKi järgi õppivatel õpilastel kooliastmete kaupa on järgmised:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
<i>Õpilased harjuvad koolieluga, tunnevad end turvaliselt ja kogevad eduelamusi, mis valmistab neid ette edasiseks õppetööks.</i>	<i>Õpilaste iseseisvus ja vastutustunne suureneb, neist saavad iseseisvad õppijad, kes vastutavad oma otsuste ja tegude eest.</i>	<i>Õpilased kujunevad vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, tules võimalikult iseseisvalt toime igapäevaelus. Õpilased suudavad abiga valida oma huvidele ja võimetele vastava õpitee.</i>
Õpilastel kujunevad välja head käitumistavad. Õpilased omandavad põhilised suhtlemis- ja koostööoskused. Õpilaste vahel kujunevad välja üksteist toetavad ja väärtustavad suhted.	Õpilased järgivad häid käitumistavasid ja ühiselu norme.	Õpilane tajub, kui eiratakse häid käitumistavasid, ja sekkub oma võimaluste piires. Õpilane suudab lahendada igapäevaelus tekkivaid tüüpolukordi.

Õpilane oskab juhendamisel mõista ja järgida tervislikke eluviise.	Õpilane mõistab inimese ja keskkonna lihtsamaid seoseid, tajudes enda rolli selles. Suudab mõista ja järgida tervislikke eluviise.	Õpilane väärtustab säästvat eluviisi ja loodushoidu. Õpilane väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.
Õpilastel kujuneb positiivne suhtumine koolis käimisesse ja õppimisse.	Õpilane saab aru oma rollist õppimisel.	Õpilane on huvitatud õppetöö tulemustest.
Õpilane omandab lihtsamad õpiharjumused ja –oskused. Õpilane oskab suunamisel teha valikuid. Arendatakse püsivust ja eesmärkide seadmist. Õpilane keskendub suunamisel töö tulemusele.	Õpilane oskab suunamise abil kasutada õpetatud õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest. Võimaldatakse valikute ja otsuste langetamist. Õpitud seotakse osaliselt praktikaga ja igapäevaeluga.	Õpilane suudab valida ülesande lahendamiseks erinevate õpistrateegiatega vahel, kasutada sobivaid õpivõtteid. Tal on kujunenud enesekontrollimise oskus. Õpilane suudab võtta vastutuse oma otsuste ja valikute eest. Õpilane suudab täita projektilaadseid õppeülesandeid, püstitades eesmärgid ja hinnates tulemusi. Õpilane tajub õpitava seost igapäevaeluga ning selle rakendatavust tulevases tööelus ja jätkuõpingutes.
Õpilane oskab ja julgeb end täiskasvanu abiga väljendada. Tuntakse ära õpiraskused ning pakutakse tugisüsteeme ja õpiabi. Õpiraskuste korral oskab täiskasvanule toetudes küsida ja vastu võtta õpiabi.	Tuntakse ära õpilaste erivõimed ja huvid ning arendatakse neid. Õpilane on teadlik koolis pakutavatest erinevatest huvitegevustest ja suudab valida endale sobivad tegevused, harrastused. Õpiraskustega õpilastele võimaldatakse tugisüsteeme ja õpiabi. Vajaduse korral oskab küsida ja vastu võtta õpiabi.	Arendatakse õpilaste erivõimeid ja huve. Õpilasi toetatakse nende edasiste õpingute ja kutsevaliku tegemisel. Orienteerub erinevates kutseõppe võimalustes

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppijate õppe kavandamisel arvestatakse õpilaste arenguperioode, mis tulenevad õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused ja rõhuasetused on järgmised:

Taotletavad pädevused 1.-2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) osaleb klassi ühistegevuses;
- 3) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 4) kuulab ja vastab küsimustele; väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 5) eristab oma-võõrast-ühist;
- 6) hoiab korras oma välimuse; hoiab puhtust ja korda; hoiab korras oma koolitarbed;
- 7) leiab täiskasvanu suunamisel paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajalikku teavet;
- 8) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piirides suulise korralduse kohaselt;
- 9) viib kokku eseme, selle kujutise ja keelelise väljendi; tunneb kirjelduse järgi ära tuttavaid esemeid ja nähtusi;
- 10) vaatleb ning võrdleb täiskasvanu juhendamisel esemeid ja nähtusi; järjestab ja rühmitab esemeid ning nende kujutisi ühe-kahe tajutava tunnuse (kuju, suuruse, värvuse) alusel;
- 11) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 12) arvutab õpitud arvuvalla piires ning mõõdab täiskasvanu abiga;
- 13) tunneb rõõmu liikumisest, loovast ja käelisest tegevusest;
- 14) käitub õpitud oskuste piires viisakalt, ohutult ja ümbrust hoidvalt; hindab oma ja teiste käitumist õige/vale, meeldib/ei meeldi tasandil.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 1.-2. klassis

- 1) Esimesel arenguperioodil on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine: kuulamine, adekvaatne reageerimine küsimustele ja korraldustele, vaatlemine, osalemine dialoogis, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine. Õppeeesmärgiks on elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse omandamine.
- 2) Õpetaja suunamisel õpivad õpilased tundma lähiümbrust ning igapäevaelu nähtusi. Lisaks iseendaga seonduva teadvustamisele kujundatakse õpilastel ka arusaamist mina-meie-suhetest. See kujuneb kontaktis ning koostegevuses täiskasvanu ja klassikaaslastega, osalemisel õppemängudes ja ühistegevustes.
- 3) Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse ülesandeid, nende täitmiseks kuluvat aega ning õpetaja osaluse ja abi osakaalu. Õpetaja osaleb laste tegevustes suurel määral. Õpilased täidavad õpiülesandeid koostegevuses, matkimise, näidise järgimise toel ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi. Õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt õpetaja.
- 4) Õpilased vajavad õppetegevustes palju materialiseerimist ja näitlikke vahendeid. Õpilaste juhendamisel kasutatakse lühikesi suulisi korraldusi. Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Olulisel kohal on õppimine praktilise tegevuse või didaktilise mängu kaudu.
- 5) Õppetöö korraldamisel on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üldõpetuse ja aineõpetuse kombineeritud variant.

Taotletavad pädevused 3.-5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslast; alustab ja jätkab dialoogi; väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 2) mõistab omandisuhteid oma-võõras-ühine ja käitub vastavalt;
- 3) hoolitseb oma välimuse ja tervise eest;
- 4) hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis; käitub looduses hoolivalt;
- 5) oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt;
- 6) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku juhendi) järgi; kasutab õpiülesannete täitmisel tuttavaid abivahendeid (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 7) kirjeldab oma õpitegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele; kasutab täiskasvanu suunamisel õpitud enesekontrollivõtteid;
- 8) vaatlleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab etteantud rühmitusaluse järgi esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid õpetaja küsimuste ja tugisõnade abil;
- 9) loeb õpitud teksti lususalt, leiab ja mõistab suunamisel tekstides sisalduvat teavet;
- 10) eristab tuttavates olukordades ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki; arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenud iseloomuomadusi;
- 11) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;
- 12) oskab täiskasvanu juhendamisel kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 13) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid; kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda; oskab ohutult liigelda;
- 15) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 3.-5. klassis

Teisel arenguperioodil jätkub positiivse suhtumise kujundamine õppimisse, keskendutakse õpiharjumuste ja -oskuste ning püsivuse arendamisele. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja motivatsiooni.

Tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sh üksteist toetavate suhete kujunemisele õpilaste vahel. Õpilased vajavad jätkuvalt suunamist ja õpitegevuse reguleerimist, sh eeskuju ja näidiseid õpiülesannete sooritamisel. Sisekõne kujunemine võimaldab neil arendada oma oskusi õpitegevuse kavandamisel ja reguleerimisel: orienteerumist ülesandes, planeerimist, algoritmide ja tuttavate abivahendite valikut ning kasutamist, enesekontrolli sooritamist.

Õpilastel kujundatakse oskust mõista ning järgida lühikesi ja lihtsaid tööjuhiseid, nii suulisi kui ka kirjalikke lihtkorraldusi. Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Õpilased vajavad õpitegevustes abivahendeid, näitlikkust, sh algoritme.

Taotletavad pädevused 6.-7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena ning käitub vastavalt rollile; peab kinni kokkulepetest;
- 2) oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada; oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada; mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad;
- 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, kasutab omandatud õpivõtteid ja tuttavaid abivahendeid;
- 4) oskab koostada päevakava ja seda järgida; mõistab töö vajalikkust;
- 5) oskab märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsib vajaduse korral abi ja kasutab seda;
- 6) oskab oma tegevust õppesituatsioonis kavandada, vajalikke tegevusi valida ja rakendada, tulemust kontrollida ja hinnata;
- 7) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid tugisõnade abil; teeb järeldusi; loeb lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti;
- 8) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab teavet oma teadmistele vastavatest tekstidest ning esitab seda suuliselt ja kirjalikult vastavalt õpitud oskustele;
- 9) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlus- ja õppevahendina;
- 11) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest; lahendab konflikte rahumeelselt;
- 12) oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnustada oma eksimusi ning vajaduse korral korrigeerida oma käitumist/tegevust;
- 13) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 14) väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused 6.-7. klassis

Kolmandal arenguperioodil keskendutakse jätkuvalt õpiharjumuste ja õpioskuste kujundamisele, samuti püsivuse, iseseisvuse ning eesmärgistatud töötamise ja valikute tegemise oskuste arendamisele.

Jätkuvalt pööratakse tähelepanu eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste arendamisele. Tähtsal kohal on oma arvamuse väljendamise ja selgitamise, kaaslaste arvamuste aktsepteerimise, suhtlusprobleemide lahendamise ning viisaka käitumise oskuste kujundamine. Vajalik on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Oluline on kujundada oskust märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsida vajaduse korral abi ja seda kasutada.

Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel. Õpilaste juhendamisel lähtutakse algoritmidest, oluline on suunata õpilasi aktiivsemalt algoritme ka iseseisvalt kasutama, sh oma tegevust kontrollima.

Taotletavad pädevused 8.-9. klassis

9. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 2) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi;
- 3) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab suhtluspartneriga;
- 4) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest;
- 5) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega; mõistab kompromisside vajalikkust; oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme;
- 6) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetilisel või õiguslikult vääradele ettepanekutele;
- 7) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas; mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud õpivõtteid;
- 8) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 9) oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning infootsingul;
- 10) teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes;
- 11) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 12) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused 8.-9. klassis

Neljandal arenguperioodil on põhitaotluseks vastutustundliku suhtumise ja võimalikult iseseisvate õpi- ja tööoskuste kujundamine. Eesmärgiks on, et õpilased tulevad igapäevaelus toime iseseisvalt ning jätkavad õpinguid vastavalt oma võimetele.

Jätkuvalt on olulisel kohal suhtlemis- ja koostööoskuste kujundamine, õpimotivatsiooni hoidmine ja tõstmine. Kujundatakse oskust oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ning teadvustada oma huvisid. Tähtsal kohal on enesejuhtimise oskuste kujundamine, suurendatakse õpilaste iseseisvust oma tegevuse kavandamisel, sooritamisel ja tulemuse hindamisel. Järjepidevalt harjutatakse valima ning rakendama eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi ja vahendeid ning kasutama enesekontrollivõtteid.

Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel, õppesisu ja omandatavaid oskusi seostatakse igapäevaeluga. Iga kooliastme lõpuks saavutab põhikooli riikliku õppekava järgi õppiv õpilane järgmised üldpädevustest tulenevad pädevused:

Kultuuri- ja väärtuspädevus on suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Hindab inimsuhteid ning tegevusi kehtivate moraalinormide seisukohast.	Peab lugu oma perekonnast, klassist, koolist. On viisakas, täidab lubadusi.	On usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega.	Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub kaaslastesse ja oma rahvusesse lugupidavalt.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes austab ja armastab oma kooli kodukohta ja riiki.
Tajub ja väärtustab oma seotust loodusega.	Käitub loodust hoidvalt.	Väärtustab säästvat eluviisi, oskab looduses käituda ning huvitub looduskeskkonnast.	Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt.
Austab oma kodupaika, kodumaad, tunneb selle sümboleid ning järgib nendega seotud tavasid. Tajub ja väärtustab oma seotust teiste rahvaste kultuuripärandiga.	Oskab ilu märgata, tunneb rõõmu liikumisest ja loovast tegevusest.	Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule.	Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamusteta ja lugupidavalt.
Teadvustab ja väärtustab loovust kui kultuuri jätkusuutlikkuse tagajat.	Tunneb rõõmu ja suudab end väljendada erinevate väljendusvahendite kaudu.	Väärtustab enda ja teiste loomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.	Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus on suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Teostab ennast.	Tahab õppida. Tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest. Oskab õppida üksi ja	Teab oma tugevusi, nõrkusi, vastutab oma tegude eest. Oskab oma tegevust kavandada ja	On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi. Oskab küsida nõu.

	meeskonnas. Hoiab puhtust ja korda.	hinnata. Valib tulemuse saavutamiseks sobivad tegevused. Näeb oma eksimusi, tunnistab neid ning korrigeerib oma tegevust.	
Toimib teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetab ühiskonna demokraatlikku arengut.	Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub kõikidesse rahvustesse lugupidavalt.	Tunnetaab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste seas ning suhtub inimestesse heatahtlikult.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
Teab ning järgib ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid.	Täidab üldtunnustatud käitumistavasid ja –norme. Peab lugu oma kaaslastest ja oskab teistega arvestada.	Väärtustab säästvat eluviisi. Oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid. Suhtub vastutustundlikult ümbritsevasse elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust säästes.
Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.	Õpib üksi ja teistega koos, paaris ja rühmas. On viisakas, oskab kaaslast kuulata, tunnustada.	Mõistab kompromisside vajalikkust. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena, õpilasena. Peab kinni kokkulepetest.	Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.

Enesemääratluspädevus on suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Mõistab ja hindab iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.	Teab, kelle poole oma murega pöörduda ning on valmis seda tegema. Oskab end häälestada ülesandega toime tulemisele ning oma	Püüab selgusele jõuda oma huvides, teab oma tugevaid ja nõrku külgi.	Juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest. Omab adekvaatset enesehinnangut.

	tegevusi ülesannet täites mõtestada.		
Analüüsib oma käitumist erinevates olukordades, lahendab inimsuhetes tekkivaid, vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme.	Väldib ohtlikke olukordi ja oskab ohuolukorras abi kutsuda. Oskab reguleerida oma käitumist vastavalt ümbritsevale keskkonnale.	Suudab näha mitmeid käitumisvalikuid ja valida nendest sobivaima.	On füüsiliselt aktiivne. Oskab toime tulla tavapärasel suhtlusolukorras esilekerkivate suhtlusprobleemidega ning neid lahendada, arvestades kaasinimesi.
Järgib tervislikke eluviise.	Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.	On teadlik tervist kahjustavatest tegevustest ja sõltuvusainete ohtlikkusest. Suudab mõista ja järgida tervislikke eluviise.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi.

Õpipädevus on suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Organiseerib õpikeskkonda ja hangib õppimiseks vajaminevat teavet.	Oskab valmis panna ning leida õppimiseks/ülesannete lahendamiseks vajalikke vahendeid. Häälstab end õpiülesandega toimetulekuks, mõtestab oma tegevust ülesannet täites.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Oskab suunamise abil täita eakohaseid õpivõtteid.	On teadmishimuline ja oskab õppida. Oskab iseseisvalt organiseerida enda õppimist.
Organiseerib enda tegevust rühmas töötades.	Oskab õppida koos teistega paaris ja rühmas täiskasvanu juhendamisel.	Teab paaris- ja rühmatöövõtteid, oskab suunamisel teha sobiva töövõtte valiku. Järgib koos töötamise reegleid.	Oskab organiseerida töötamist paaris või rühmas.
Planeerib õppimist ja vaba aega.	Koostab täiskasvanu abiga päevakava, jaotades aega õppimise, huvitegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel. Järgib päevakava.	Kavandab oma tegevusi, kasutades endale sobivat vahendit päevakava koostamiseks, järgimiseks. Oskab abiga enda tegevust hinnata, tulemuste	Seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, oskab tegevusi hinnata, vajadusel tegevusi korrigeerida.

		saavutamiseks sobivaid valikuid teha, tegevusi korrigeerida.	
Hangib õppimiseks vajaminevat teavet.	Suudab õppematerjalidest juhendamisel leida ja mõista seal sisalduvat teavet, seda suuliselt ja kirjalikult esitada.	Leiab vastused oma küsimustele, hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja edastab seda.	On teadmishimuline ja oskab õppida.
Kasutab õpitut, s.h õpioskusi ja – strateegiaid erinevates kontekstides ning probleemide lahendamisel.	Häälestab end õppeülesannetega toimetulekuks. Vaatleb sihipäraselt, märkab ja kirjeldab erinevusi ja sarnasusi. Võrdleb esemeid ja nähtusi, rühmitab neid tunnuste alusel, loeb lihtsamat plaani, tabelit, kaarti, diagrammi.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Teeb vahet faktil ja arvamusel. Esitab loodusteaduslikke küsimusi ja hangib teavet. Kasutab suunamisel ja abiga erinevaid õpivõtteid, s.h paaris- ja rühmatöövõtteid.	Suudab valida ülesande lahendamiseks erinevate õpistrateegiate vahel, kasutada sobivaid õpivõtteid. On kujunenud enesekontrollimise oskus. Esitab loodusteaduslikke küsimusi, arutleb nende üle, teeb tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
Analüüsib enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning hindab selle põhjal edasiõppimise vajadust.	Hindab oma teadmisi ja oskusi täiskasvanu abiga. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.	Hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi. Näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	On teadmishimuline, mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele, oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajadusel asjakohast nõu.

Suhtluspädevus on suhtlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid. Esitab ja põhjendab	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest. Oskab viisakalt pöörduda erinevate suhtluspartnerite	Väljendab oma arvamust ning kaitseb ja põhjendab seda. Tuleb õpitud võõrkeeles toime igapäevastes	Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada. Valdab vähemalt üht võõrkeelt

oma seisukohti, esitleb ennast.	poole. Oskab ennast emakeeles tutvustada. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpitud väljendeid, lihtsamaid fraase.	suhtlemisolukordades, mis nõuavad lihtsat ja otsesest infovahetust tuttavatel teemadel vastavalt oma võimetele.	tasemel, mis võimaldab igapäevastes suhtlusolukordades suhelda. Loeb ja mõistab ea- ja võimetekohaseid võõrkeelseid tekste.
Loeb ning mõistab teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust.	Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest. Leiab jõukohastest tekstidest teavet ja mõistab seda.	Oskab kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, mõistab suulist kõnet.	Mõistab ja tõlgendab erinevaid jõukohaseid tekste.
Kirjutab eri liike tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili. Oskab korrektselt viidata.	Loeb ja kirjutab eakohast teksti õpetaja abiga. Esitab tekstides leiduvat teavet suuliselt ja kirjalikult.	Mõistab ja koostab lühiteksti, kontrollib tulemust. Loob suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste. Kasutab arvutit suhtlusvahendina, oskab arvutiga tekste vormistada. Mõistab viitamise põhimõtteid.	Suudab end suhtlusolukorrast lähtudes kõnes ja kirjas selgelt väljendada, mõistab erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid. Viitab lihtsamaid allikaid korrektselt.
Väärtustab õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.	Eristab kõnekeelt kirjakeelest, loob keeleliselt korrektseid tekste.	Tunneb ja järgib õigekirjareegleid ja loob keeleliselt korrektseid tekste. Oskab kasutada õigekeelsuskontrolli võimalusi.

Matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus on suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.	Arvutab ning kasutab mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades	On kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja kasutab juhendamise abil loogikareegleid ülesannete lahendamisel	Lahendab igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite,

	ülesandeid lahendades.	erinevates eluvaldkondades.	mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
Kirjeldab ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil, teeb tõenduspõhiseid otsuseid.	Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi, neid märgata ning kirjeldada. Oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, lihtsamate tunnuste järgi rühmitada ning lihtsamat plaani, tabelit, kaarti lugeda.	Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet. Oskab kasutada lihtsamaid mõõtmisvahendeid, vaatlusaparaate, teha lihtsamaid katseid.	Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti. Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda.
Mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid.	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa, käitub loodust hoidvalt.	Väärtustab säästvat eluviisi.	Teadvustab loodusteadustevahelisi seoseid. Elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
Kasutab uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme, kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi vahendeid.	Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, teabe otsimiseks ning tekstide vormistamiseks.	Oskab eesmärgipäraselt ja võimalikult riskivabalt kasutada tänapäeva tehnikamaailma võimalusi.

Ettevõtlikkuspädevus on suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Loob ideid ja viib neid ellu, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest. Oskab algatada tegevusi.	Kavandab ja hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi. Kaasab teisi.	On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale. Oskab oma ideid teistega koostöös ellu viia.
Märkab ohte ning võtab arukaid riske	Märkab ohuolukordi ja oskab abi kutsuda. Oskab ohutult liigelda.	Näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	Suudab lahendada erinevates olukordades tekkivaid probleeme.
Seab eesmärged, koostab plaane,	Oskab end häälestada eesmärkide	Oskab oma tegevust kavandada, hinnata,	Seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel.

tutvustab neid ja viib ellu.	täitmisele, koostab päevakava ja järgib seda.	ellu viia ja vajadusel korrigeerida.	
Korraldab ühistegevusi, näitab algatusvõimet, reageerib loovalt ja paindlikult muutustele, vastutab tulemuste eest.	Tunneb rõõmu liikumisest ja loovast eneseväljendusest	Peab kinni kokkulepetest ning vastutab oma tegude eest.	On ettevõtlik, usub iseendasse, vastutab oma tegude eest.

Digipädevus on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvates ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab arvutit õppimisel, kodanikuna tegutsedes ja kogukondades suheldes.	Oskab avada arvutit. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme joonistamiseks, mängimiseks ja lihtsamate õppeülesannete täitmiseks.	Omab teadmisi arvuti kasutamisest õppetöös. Saab abiga hakkama eesti- ja ingliskeelsete arvutiprogrammidega. Oskab kasutada otsingumootoreid (Google, Youtube jt). Kasutab Stuudiumit, lisab faili, saadab e-kirja.	On kursis ja kasutab digikeskkonna pidevalt uuenevaid võimalusi õppimisel ja suhtlemisel. Saab iseseisvalt hakkama lihtsamate võõrkeelsete arvutiprogrammide ja simulatsioonide kasutamisega.
Tekstitöötlus	Oskab kirjutada lihtsamat e-kirja, luua ja salvestada dokumenti, lisada sinna pilti.	Tunneb lihtsamaid vormistusvõtteid. Koostab vähese juhendamisega etteantud töö (nt loovteksti, kuulutuse).	Oskab vormistada teksti etteantud nõuete kohaselt. Oskab kirjutada eri liiki tekste (meilid, blogid, kommentaarid jm) veebikeskkonnas.
Nutiseadmete kasutamine.	Oskab kasutada eelseadistatud nutiseadet (õpetaja poolt installeeritud äpid).	Oskab kasutada nutiseadet õppetöös (leida ja installida äppe seadme op.süsteemile sobivast keskkonnast). Eristab tasulise ja	Oskab sünkroniseerida nutiseadmete andmeid erinevates veebikeskkondades. Tunneb erinevaid õppekeskkondi.

		tasuta teenuse tellimist. Oskab kaitsta oma nutiseadet võõraste eest.	
Digiturvalisus	Hoiab oma seadet võõraste eest. Omab algteadmisi internetis suhtlemisega kaasnevatest riskidest. Julgeb teavitada usaldusväärset täiskasvanut võimaliku ohu puhul.	Omab teadmisi suhtlemisohtudest sotsiaalmeedias. Teab, et tal on õigus keelduda pildile/videole jäämisest. Ei jaga oma paroole ja kontosid sõpradega. Mõistab netikiusamise olemust ja tagajärgi.	Teab, millised tagajärjed võivad olla oma fotode, isikuandmete ja kommentaaride jagamisel. Teab, millised tagajärjed on autoriõiguste rikkumisel. Mõistab oma kontode ja paroolide privaatsuse olulisust. Oskab märgata ja julgeb teavitada lubamatust käitumisest.
Telefoni kasutamine suhtlemisvahendina	Oskab avada telefoni, sellega helistada ning kõnele vastata (112, lähedased, õpetaja).	Helistab oma sõpradele ja saadab sms-sse. Oskab videokõnes osaleda ja kasutada telefoni õppetöös (pildistamiseks ja faili saatmiseks).	Kasutab telefoni kodanikuna (broneerib aega, kasutab vajalikke abinumbreid). Suhtleb julgelt ja viisakalt.
Järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus	Teab, et digivahendite abil ei tohi kedagi kiusata.	On teadlik digikeskkonnas valitsevatest moraali- ja väärtuspõhimõtetest.	Järgib digikeskkonnas valitsevaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivate õpilaste üldpädevuste kujundamine arenguperioodide kaupa.

Kultuuri- ja väärtuspädevus tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires

Kultuuri- ja väärtuspädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna	Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist. Teab ja tunneb	Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega	Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena ning käitub	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.

	rahvus-sümboleid.	seostuvaid käitumisreegleid.	vastavalt rollile. Peab kinni kokkulepetest	
Väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt	On teadlik eri rahvuste olemasolust. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub kõikidesse rahvustesse lugupidavalt.	Mõistab rahvuskultuuride eripärasid, tolereerib kultuuride erinevust.	Suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi.	Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas.
Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut.	Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste seas ning suhtub inimestesse heatahtlikult.	Tunneb oma kodukohta.	Väärtustab oma rahvust ja kultuuri.
Tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires	Eristab oma-võõrast-ühist. Käitub õpitud oskuste piires viisakalt, ohutult ja ümbrust hoidvalt; hindab oma ja teiste käitumist õige/vale, meeldib/ei meeldi tasandil	Käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid; kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma käitumist konfliktsituatsioonis.	Lahendab konflikte rahumeelselt. Oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada. Oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada. Mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad.	Esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega. Mõistab kompromissside vajalikkust. Oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme Lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetilise või õiguslikult vääradele ettepanekutele.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus - on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.	Kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste seas ning suhtub inimestesse heatahtlikult.	Huvitub ja osaleb koolisisestel, kogukondlikel ja riiklikel üritustel. Huvitub ja osaleb heategevuslikel üritustel.	Osaleb koolisisestel, kogukondlikel ja riiklikel üritustel. Panustab heategevuslike ürituste korraldamisse.
Teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista.	Eristab oma-võõrast-ühist ja käitub vastavalt. Hoiab korras oma välimuse; hoiab puhtust ja korda; hoiab korras oma koolitarbed.	Mõistab kompromisside vajalikkust. Käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib kombeid. Peab kinni kokkulepetest.	Hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest. Lahendab konflikte rahumeelselt.	Esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega. Mõistab kompromisside vajalikkust. Oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme.
Arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi.	Oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas. Osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi.	Selgitab ja lahendab rahulikult oma seisukohti kaaslastele.	Arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest.
Järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades	On viisakas, täidab lubadusi ja kokkuleppeid	Arvestab, et tegudel on tagajärjed ning võtab vastutuse. Kirjeldab ja	Oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnistada oma eksimusi ning vajaduse korral	Lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning

arvestab seadusi ning moraalnorme.	Teab, et kedagi ei tohi Naeruvääristada, kiusata ega narrida.	annab hinnangu oma käitumisele Konfliktsituatsioonis.	korrigeerida oma käitumist/tegevust.	eetiliselt või õiguslikult vääradele ettepanekutele.

Enesemääratluspädevus - mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne.

Enesemääratlus-pädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut	Teab, kelle poole oma murega pöörduda ning on valmis seda tegema.	Eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki.	Peab endast lugu. Mõistab inimeste erinevust. Peab oluliseks õppimist ja enesearendamist.	Väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid.
Hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus	Väldib ohtlikke olukordi ja oskab ohuolukorras abi kutsuda.	Püüab selgusele jõuda oma huvides, teab oma tugevaid ja nõrku külgi.	Oskab koostada päevakava ja seda järgida. Mõistab töö vajalikkust.	Teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid.
Juhib oma käitumist erinevates olukordades	Suudab korrigeerida oma käitumist täiskasvanu juhendamisel ja abiga.	Hoidub ennast ja kaaslast kahjustavast käitumisest. Kirjeldab ja hindab oma käitumist.	Oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnustada oma eksimusi ning vajaduse korral korrigeerida oma käitumist/tegevust.	Lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult valedele ettepanekutele.
Väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne	Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.	On teadlik tervist kahjustavatest tegevustest ja sõltuvusainete ohtlikkusest. Suudab mõista tervislikke eluviise.	Väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest. Väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Õpipädevus - õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele.

Õpipädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Õpib vastavalt oma võimetele	Õpib vastavalt oma võimetele õpetaja juhendamisel.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Oskab suunamise abil täita eakohaseid õpivõtteid.	Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, kasutab omandatud õpivõtteid ja tuttavaid abivahendeid.	Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas.
Planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut	Häälestab end õpiülesandega toimetulekuks, mõtestab oma tegevust ülesannet täites. Tutvub enesekontrollivõtetega.	Koostab täiskasvanu abiga päevakava, jaotades aega õppimise, huvitegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel. Järgib päevakava. Kasutab õpitud Enesekontrollivõtteid.	Oskab koostada päevakava ja seda järgida; mõistab töö vajalikkust.	Oskab kavandada oma õpitegevusi. Oskab kasutada kaasaegseid abivahendeid. Teab oma tugevusi ja nõrkusi.
Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid	Oskab õppida koos teistega paaris ja rühmas täiskasvanu juhendamisel.	Teab paaris- ja rühmatöövõtteid, oskab suunamisel teha sobiva töövõtte valiku. Järgib koos töötamise reegleid.	Oskab oma tegevust õppesituatsioonis kavandada, vajalikke tegevusi valida ja rakendada, tulemust kontrollida ja hinnata. Vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid tugisõnade abil; teeb järeldusi; loeb lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti.	Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas; mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud õpivõtteid.

On avatud uutele teadmistele ja oskustele	Häälestab end õppeülesannetega toimetulekuks. Vaatleb, märkab ja kirjeldab erinevusi ja sarnasusi õpetaja juhendamisel.	Suudab õppematerjalidest juhendamisel leida ja mõista seal sisalduvat teavet, seda suuliselt esitada. Võrdleb esemeid ja nähtusi, rühmitab neid tunnuste alusel, loeb lihtsamat plaani, tabelit, kaarti, diagrammi.	Tunneb huvi maailmas toimuva vastu. On avatud uute oskuste omandamisele.	Teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes.

Suhtluspädevus - suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele.

Suhtluspädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus.	Oskab viisakalt pöörduda erinevate suhtluspartnerite poole. Suhtleb ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele.	Alustab ja jätkab dialoogi. Väljendab ennast arusaadavalt. Kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele.	Oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada; oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada; mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad.	Suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab suhtluspartneriga. Arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest.
Loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid	Kuulab ja vastab küsimustele. Väljendab ennast 2–3-sõnaliste lihtlausetega.	Loeb ja kirjutab eakohast teksti õpetaja abiga. Esitab tekstides leiduvat teavet suuliselt ja kirjalikult.	Loeb õpitud teksti ladusalt, leiab teavet oma teadmistele vastavatest tekstidest ning esitab seda suuliselt ja kirjalikult vastavalt õpitud oskustele.	Loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel. Oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning infootsingul.

Mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele	Õppekavast lähtudes võõrkeeles õppimist ei toimu.	5. klassi õpilane mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele.	Teab, kuidas kasutada kaasaegseid infotehnoloogia vahendeid keele omandamise eesmärgil.	Oskab kasutada kaasaegseid infotehnoloogia vahendeid keele omandamise eesmärgil.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus - lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid	Võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel. Eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel. Vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi. Mõistab öö ja päeva ning aastaegade	Vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud. Mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes.	Arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlus- ja õppevahendina. Loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit. Teeb vaatluse põhjal järeldusi.	Oskab kasutada omandatud töövõtteid erinevates valdkondades.

	vaheldumist ja sellega kaasnevaid muutusi.			
Mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid	Õpetaja suunamisel õpivad õpilased tundma lähiümbrust ning igapäevaelu nähtusi.	Hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis, käitub looduses hoolivalt. Võtab vastutuse looduses viibimisel.	Teab, et inimene ja loodus on omavahel seotud. Mõistab looduse olulisust inimese elus.	Kasutab võimalusel keskkonnasäästlikke elamisviise.
Suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa, käitub loodust hoidvalt.	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa, käitub loodust hoidvalt. Väärtustab säästvat eluviisi.	Väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.	Elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes. Mõistab oma „jalajälje“ mõju planeedi säästmisel.
Elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa, käitub loodust hoidvalt.	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa, käitub loodust hoidvalt. Väärtustab säästvat eluviisi.	Teab jäätmekäitlemise põhimõtteid.	Oskab jäätmeid käidelda ja loodussäästlikult tegutseda. Lööb kaasa loodushoiuprojektides.

Ettevõtlikkuspädevus - on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged ning võtab vastutuse oma tegude eest.

Ettevõtlikkuspädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
On tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd	Osaleb klassi praktilistes ühistegevustes (sh õpitud süžemängudes).	Osaleb võimete kohaselt ühistegevuses, abistab kaaslasi. Oskab algatada praktilisi tegevusi.	Täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile. Mõistab töö vajalikkust.	Väärtustab praktilist tööd ning on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

On valmis kutse- ja elukestvaks õppeks	Tunneb õppimisest rõõmu. Omandab esmaseid õpioskusi.	Seab eesmärged, koostab plaane, tutvustab neid ja viib ellu.	Teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi	Hindab õigesti enda võimeid ning kujutab ette enda toimetulekut elus (sh tööturul). Oskab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi.
Hindab adekvaatselt oma võimeid	Hindab oma teadmisi ja oskusi täiskasvanu abiga. Õpib andma hinnanguid enda ja kaaslaste töödele.	Näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	Õpib tundma iseennast, oma oskusi ja võimeid ning neid igapäevaelus kasutama.	Teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes.
Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged ning võtab vastutuse oma tegude eest	Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged koostöös õpetajaga.	Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged õpetaja abiga. Peab kinni kokkulepetest.	Saab aru õppimise vajalikkusest ja olulisusest elus toime tulemisel.	Väärtustab elukestvat õpet ja oskab valida erinevate õppimisvõimaluste vahel.

Digipädevus - orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Digipädevus	1.–2. klassis	3.–5. klassis	6.–7. klassis	8.–9. klassis
Orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt	Oskab avada ja sulgeda arvutit turvaliselt. Oskab kasutada eelseadistatud nutiseadet (õpetaja poolt installeeritud äpid, robootikaseadmed).	Abiga kasutab lihtsamaid arvutiprogramme. On teadlik digikeskkonna ohtudest; omandab teadmisi, kuidas kaitsta oma isikuandmeid. Oskab videokõnes osaleda ja kasutada telefoni õppetöös (pildistamiseks ja faili saatmiseks).	Teab, kuidas kasutada infotehnoloogilisi vahendeid ja koolis õpitud arvutiprogramme	Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.

Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme joonistamiseks, mängimiseks ja lihtsamate õppeülesannete täitmiseks.	Oskab kasutada otsingumooto-reid (Google, Youtube jt). Kasutab Stuudiumit, lisab faili, saadab e-kirja.	Teab, kuidas kasutada arvutit ja internetti suhtlus- ja õppevahendina.	Oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning infootsingul.
Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.	Hoiab oma seadet võõraste eest. Omab algteadmisi internetis suhtlemisega kaasnevatest riskidest. Julgeb teavitada usaldusväärset täiskasvanut võimaliku ohu puhul.	Omab teadmisi suhtlemisohutusest sotsiaalmeedias. Teab, et tal on õigus keelduda pildile/videole jäämisest. Ei jaga oma paroole ja kontosid sõpradega. Mõistab netikuisamise olemust ja tagajärgi.	On teadlik digiturvalisusest ning järgib üldkehtivaid reegleid digikeskkonnas.	Järgib üldkehtivaid digiturvalisuse reegleid digikeskkonnas.

Üldpädevusi kujundatakse lisaks õppetöle järgmiste ülekoolliste tegevuste kaudu, mis on ühised mõlema õppekava järgi õppivatele õpilastele.

Kultuuri- ja väärtuspädevus:

- kooli ühiste väärtuste järgimine kogu koolipere poolt;
- pidulike koosviibimiste ja aktuste korraldamine riiklike ja kooliga seotud tähtpäevade tähistamiseks;
- väärtusteteemaliste klassijuhataja tundide läbiviimine;
- õpilaste tunnustamine kooli kogunemistel, kodulehel, sotsiaalmeedias, valla lehes;
- rahvakalendri tähtpäevade tähistamine;
- õppekäikude, matkapäevade korraldamine, õpilaste kaasamine nende korraldamisse;
- kooliruumide kaunistamine õpilastööde väljapanekutega;
- ise tegemine (näitused, kontserdid, dekoratsioonid, näidendid);
- professionaalsete muusikute kontserdid koolis;
- teatri- ja kinokülastuste korraldamine;
- õpilaskontserdid vanematele, külalistele vähemalt kaks korda aastas;
- õpilaskonkurssidest osavõtmine;
- multikultuursuse väärtustamine, temaatiliste projektipäevade korraldamine;
- õpilasesinduse algatused;
- spordivõistluste korraldamine, riiklikest ja rahvusvahelistest võistlustest osavõtmine (Eesti Eriolümpia, Paralümpia).

Sotsiaalne ja kodanikupädevus:

- õpilasesinduse tegevuse suunamine, nende kaasamine koolielu korraldamisse;
- koostööskuste kujundamine, kaasates õpilasi pidulike koosviibimiste ja aktuste ning teiste kooliürituste planeerimisse ja korraldamisse;
- vastutustunde kujundamine ühistevuste kaudu;
- kodukorrast kinnipidamine ja kooli maine väärtustamine;
- vastutustunde kujundamine kokkulepete sõlmimise ja nendest kinnipidamise teel;
- õppeprotsessis pööratakse tähelepanu koostööskuste kujundamisele;
- rahvakalendri tähtpäevade väärtustamine, tähistamine;
- õppekäikudel ja koostööprojektides osalemine;
- spordivõistlustel osalemine;
- koostööprojektid teiste koolidega;
- rahvusvahelised projektid (Erasmus+ jt);
- tagasisideküsitluste korraldamine;
- Tagasi Kooli projektitundide läbiviimine, kaasates lapsevanemaid jt huvilisi;
- igal aastal korraldatakse õpilastele evakuatsiooniõppus;
- erinevatest keskkonnaprojektidest osavõtmine (Teeme Ära jt);
- heategevusprojektid (Tallinna loomaaia vaderlus jt);
- taaskasutuse rakendamine;
- prügi sorteerimine.

Enesemääratluspädevus:

- rahuloluküsitluste, eneseanalüüside ja arenguveestluste läbiviimine;
- spordi- ja liikumispäevade korraldamine;
- nõustamistegevuse läbiviimine;
- tugispetsialistide kaasamine õpiprotsessi;
- tervisliku koolitoidu põhimõtete järgimine, köögiviljade pakkumine vahetundides;
- liiklusohutuse teemade käsitlemine klassijuhataja tundides, ülekoollistel kogunemistel ja õppekäikudel, osalemine projektides;
- kutsevaliku toetamine;
- õpilaste kaasamine ühistevuste, -ürituste korraldamisse;
- huvialaringide tegevused.

Õpipädevus:

- õpilaspäeviku täitmine 1. – 5. klassis;
- Studiumi kasutamine;
- erinevate õpikeskkondade kasutamine;
- koolisiseste ainepäevade, -võistluste korraldamine;
- õpioskuste arengu suunamine projektiülesannete, -päevade kaudu;
- õpitegevuste tagasisidestamine;
- iseseisva õppimise päev;
- koolisiseste erinevate võistluste korraldamine;

- huviringides osalemine;
- õpimapi koostamine erinevates õppeainetes;
- eeskava õppimine kontsertidel ja kooliüritustel esinemiseks;
- õuesõppe tundide ja projektide läbiviimine;
- õpilaslaatade korraldamine;
- rühma- ja individuaaltöö rakendamine tundides;
- ülekoolilisteks ja -riigilisteks näitusteks valmistumine ja nendel osalemine;
- enda analüüsimine arenguvestluseks valmistumisel, arenguvestlused;
- karjääriõpetus, karjääriõustamine koostöös Töötukassaga; ametikoolide, ettevõtetega tutvumine.

Suhtluspädevus:

- rahvakalendri tähtpäevade tähistamine;
- etteasted ja nende ettevalmistamine koolipidudel, üritustel ja aktustel;
- klassiõhtute tegevused;
- raamatukogu üritustel, tegevustes osalemine;
- loovtööde koostamine, esitlemine;
- projektide ettevalmistamine ja nendes osalemine;
- korrektse keelekasutuse järgimine koolis;
- õpilastele suunatud teabetekstide olemasolu kooli stendidel, infotahvlitel;
- osalemine erinevates huviringides;
- aktiivsete vahetundide korraldamine;
- õpilaslaatade korraldamine, neis osalemine;
- ettelugemise tunnid ja õhtud õpilaskodus;
- sotsiaalmeedia turvaline kasutamine;
- sotsiaalsete oskuste programm „Minu Valik“

Matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus:

- tehnoloogiavahendite kasutamine ainetundides;
- erinevate õpikeskkondade kasutamine;
- õppekäikude korraldamine erinevatesse looduskeskustesse ja muuseumidesse;
- õppetundide läbiviimine väljaspool klassiruumi;
- õppe seostamine praktilise eluga, vastavate õpiülesannete lahendamine;
- õpilasvõistluste korraldamine tehnoloogiavahendeid kasutades;
- laadaprojektide ettevalmistamine, läbiviimine;
- keskkonnateemaliste ürituste korraldamine (koristuspäevad jm);
- valla Maaelufestivalil ja Maal Elamise Päeval osalemine.

Ettevõtlikkuspädevus:

- Ettevõtliku Kooli tegevused;
- õpilasesinduse projektide korraldamine;
- õpilaslaatade jms korraldamine;
- aktiivsete vahetundide läbiviimine;

- TULEMi tunnid;
- klassiürituste korraldamine;
- ettevõtete külastamine ja töövarjuks olemine;
- karjääriõpetus 8.- 9. klassis;
- loovtöö koostamine;
- kogukonnaüritustel, -päevadel osalemine (Maaelufestival, Maal Elamise Päev jm);
- talgupäevadel, -üritustel osalemine;
- õpilasnäitustest, -võistlustest osavõtmine, korraldusmeeskondades osalemine;
- taaskasutuse rakendamine.

Digipädevus:

- e-õppe keskkonnana Studium ja erinevate rakenduste kasutamine õppetöös;
- loovtööde koostamine, esitlemine;
- kooli õppekavas arvutiõpetuse tunnid;
- distantsõppe ja iseseisva õppimise päevad;
- kõigi ainete tunnid vähemalt kord trimestris arvutiklassis e-õppe ja digivõimalusi kasutades;
- digivõimaluste kasutamine üritustel;
- tagasisideküsitlused e-keskkonnas;
- osalemine koolivälistes projektides, kus kasutatakse digivõimalusi (Metsaviktoriin, Tere Kevad!, Kevadsammud jm).

4. ÕPPEKORRALDUS

Õppe ja kasvatus korraldamisel on koolis lähtutud põhikooli riiklikus (PRÕK) ja põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas (PLRÕK) esitatud nõuetest ja ülesannetest. Õppekorralduses ja õppesisu valikul lähtutakse iga õpilase arengutasemest, võimetest jt õpilase iseärasustest. Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava. Õppetöö läbiviimisel rakendatakse eripedagoogilisi meetodeid.

4.1. Õppeaeg ja õppevormid

Õppeaeg on fikseeritud iga õppeaasta algul väljaantud dokumendis „Näpi Kooli päevakava“.

- 1) Kooli õppetöö toimub päevases õppevormis.
- 2) Õppeaasta algus on 1. september. Kooli õppeaasta kestab õppe algusest ühel kalendriaastal uue õppeaasta alguseni järgmisel kalendriaastal.
- 3) Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, trimester, õppeaasta. Õppeaastas on kolm trimestrit.
- 4) Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilase nädalakoormus õppetundides on määratud tunnijaotusplaanis PRÕKst ja PLRÕKst lähtuvalt.
- 5) Õppe korraldamisel võib kasutada järgmisi viise: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas. Vajadusel rakendatakse paaristunde.
- 6) A-võõrkeelena õpitakse koolis inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt või saksa keelt.
- 7) Kuni 8 õpilasega (8 k.a) klassis õpetatakse B-võõrkeelena keelt, mille valib enamik klassist.

- 8) Kooli õppekava välist õppimist võib arvestada koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.
- 9) Õppekursioonid ja –käigud, projekt-, õues- ja muuseumiõppetunnid (matk, muuseum, teater, kontsert jne) määratakse ainekava õppetegevuses ja toimumise aeg täpsustatakse kooli üldtööplaanis.
- 10) Pikapäeva- ja õpiabirühma ning huviringide toimumise ajad kajastuvad kooli päevakavas.
- 11) Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse kooli päevakava tunniplaanis.
- 12) Vajadusel rakendatakse PLRÕK-õppekava lõpetanule lisa-aastat, mille jooksul õpetatakse koostöös ametikoolidega ja tööandjatega praktilisi ja sotsiaalseid oskusi, et tagada noorte võimalikult sujuv üleminek koolivälisesse ellu. Lisa-aastaks koostatakse kõigile õpilastele individuaalne õppekava.
- 13) Ülekooliliselt rakendatakse järgmisi õppetunnist erinevaid õppevorme, mis omakorda toetavad läbivate teemade käsitlemist ning üldpädevuste kujundamist:
  - 1) projektipäevad, õppekäigud;
  - 2) loengud õpilastele;
  - 3) spordi- ja matkapäevad;
  - 4) e-õpe (distsantsõpe);
  - 5) iseseisva õppe päevad.

Distsantsõppe korraldamise põhimõtted on kirjeldatud lisas 3.

4.2. Tunnijaotusplaani õppeaineti ja aastati ning distantsõppe korraldamine

Tunnijaotusplaanide aluseks on riiklikud õppekavad. Põhikooli riikliku õppekava tunnijaotuses ära toodud lisatundide jaotus võib õppeaastati olla erinev. Lisatundide rakendamine oleneb konkreetse klassi õpilaste erinevate ainealaste pädevuste kujundamise vajalikkusest. Vaba tunniressurssi võib rakendada valikainete õppimiseks, mis kajastuvad PLRÕKi tunnijaotusplaanis.

Põhikooli riikliku õppekava tunnijaotusplaan

Õppeaine				I ka			II ka			III ka					
	1.	2.	3.	riik	lisa	4.	5.	6.	riik	lisa	7.	8.	9.	riik	lisa
eesti keel	7	6+3	6+1	19	4	5+3	3+2	3+1	11	6	2+2	3	1+1	6	3
kirjandus							2	2	4		2	2	2	6	
A-võõrkeel inglise keel			3	3		3	3	3	9		3	3	3	9	
B-võõrkeel vene keel saksa keel								3	3		3	3	3	9	
matemaatika	3+2	3+1	4+1	10	4	4+1	4+1	5	13	2	4	4	5	13	
loodusõpetus	1	1	1	3		2	2	3	7		2			2	

geograafia											1	2	2	5	
bioloogia											1	2	2	5	
keemia												2	2	4	
füüsika												2	2	4	
ajalugu							1	2	3		2	2	2	8	
inimeseõpetus		1	1	2			1	1	2		1+1	1		2	1
ühiskonna- õpetus								1	1				2	2	
muusika	2	2	2	6		1	2	1	4		1	1	1	3	
kunst	2	1	1/2	4,5		1	1	1	3		1	1	1	3	
tööõpetus	1	2	2/1	4,5											
Käsitöö ja kodundus; tehnoloogia- õpetus						1+1	2+ 1	2	5	2	2	2	1	5	
Kehaline kasvatus	2	3	3	8		3	3	2	8		2	2	2	6	
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25			25	28	30			30	32	32		

Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava tunnijaotusplaan

Õppeaine	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9. kl
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Inglise keel					2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus:	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Valikõppeained:									
Draamaõpetus			1		1	1	1	1	
Sotsiaalsete oskuste treening			1	1					

Loovusõpetus				1					
Rütmika					1	1			
Karjääriõpetus									1
Arvutiõpetus							1	1	1
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Valikõppeainete määramisel on lähtunud kooli missioonist ning õppe- ja kasvatuse eesmärkidest. Valikainete loend võib õppeaastati ja õpilaseti erineda, ainete määramisel võetakse aluseks konkreetse klassi pädevuste arendamise vajalikkus ning kooli ressursid. Valikainete erisused kajastuvad individuaalses õppekavas.

4.3. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted ja realiseerumine

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ning võimaldavad kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuuted mitmete õppeainetega. Õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu, arvestades kooliastmeti ning arenguperioodide kaupa õpilaste arengut. Läbivad teemad on III kooliastme loovtöö teema valiku aluseks.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivate teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- 4) kultuuriline identiteet;
- 5) teabekeskkond;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon;
- 7) tervis ja ohutus;
- 8) väärtused ja kõlblus.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikaine kasutamises - läbivate teemade taotluste toetamine uute õppeainete kaudu;
- 4) korraldades võimaluse korral koostöös paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes ja üle-eestilistes projektides;

- 5) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona.

Kool korraldab järgmisi ülekoolilisi tegevusi läbivate teemade taotluste toetamiseks:

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad	Igal õppeaastal toimuvad ülekoolilised tegevused, kus käsitletakse eelkõige seda läbivat teemat
Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.	„Tagasi kooli“ projekti jätkamine – erinevate elukutsete tutvustamine. Koolis töötavate inimeste ametite tutvustamine. Karjäärimesid (HEV mess, Rakvere karjäärimes) Õppekäigud ametikoolidesse, erinevate ametite õppimise võimalused. Õppekäigud asutustesse ja ettevõtetesse, töövarjuks olemine. 9. klassis lisaine „Karjääriõpetus“, 8. klassis lisaine „Arvutiõpetus“, mis on lõimitud karjääriõpetusega. Karjäärinõustamine koostöös Töötukassa karjäärinõustajaga. Osalemine infomessidel (Teeviit jt). Ülevallalisele noorte infopäeval osalemine, koostöö valla noortevolikoguga. Lastevanemate nõustamine lapse karjäärivaliku planeerimise osas. Karjääriinfo, elukutseid tutvustav materjal raamatukogus.
Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.	Keskkonnaprojektid, matkad ja õppekäigud erinevatesse looduskeskkondadesse. Taaskasutus ja selle olulisus tänapäeva ühiskonnas. Taaskasutus ainetundides. Uuskasutuspäev. Õuesõppe tunnid kõigis ainetes. Keskkonda ja jätkusuutlikku arengut käsitlevad teemad ainetundides. Töökasvatus (hoone ümbruse koristamine, enda ümbruse/töökoha koristamine, õpilaskodus korra hoidmine, lume lükkamine jne.) Maailmakoristuspäeval osalemine. Taimekasvatuse projekt. Kaasaegse jäätmeäitluse rakendamine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.	Ettevõtliku Kooli programmis osalemine. Üle-eestilistes projektides osalemine (Transpordiameti projektid, „Konnad teel(t)“ jt). Projektis „Peatu, vaata, veendu!“ osalemine. Lipupäevadele tähelepanu juhtimine. Helkurikuu. Lindude toitmine talvisel perioodil (linnumajade ehitamine tööõpetuses ja üles panemine). Pesakastide meisterdamine kevadel ja metsa viimine. Laatade korraldamine (jõululaat, kadrilaat, maalelamise päev, maaelufestival jt). Kooli infopäeva korraldamine. Kultuurimälestistega tutvumine. Näituste korraldamine (isemeisterdatud helkurid, kadrinõud, jt õpilastööde näitused) Riiklikel näitustel ja joonistusvõistlustel osalemine. Õpilasesinduse poolt juhitud aktiivsed vahetunnid. Minu Riik õppepäeval osalemine. Ülevallalisele noorte infopäeval osalemine, koostöö valla noortevolikoguga. Kodanikupäeva, Euroopa päeva tähistamine. Vabariigi aastapäeva tähistamine.
Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.	Teatri ja kino ühiskülastused. Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine. Õppekäigud muuseumidesse, raamatukogusse. Raamatukogutunnid. Õuesõpe kultuurikeskkonnas. Eesti toidu tutvustamise nädal, kus koostöös koolipersonaliga lõimitakse ühine teema erinevate ainete tundidesse, kooliüritustesse. Valla ja maakonna kultuuripärandi tutvustamine. Vanavanemate päeva tähistamine. Koolikontserdid. Erinevate kultuuride tutvustamine hõimupäevadel. Draamaõpetuse lisatunnid. Temaatilised ülekoolilised üritused.

Teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas.	Interaktiivsete vahendite kasutamine. Digitaalse õppevara kasutamine ainetundides. Tiigrihüppe õppematerjal „Targalt internetis“. Arvutitunnid lõimituna kõigi õppeainetaga alates 1. klassist. Internetis valitsevatest ohtudest teavitamine veebikonstaabli kaasamisega. „Turvalise Interneti“ tunnid kõigile klassidele. Loovtööde koostamine, vormistamine. Nutitelefonide arukas kasutamine (piltide saatmine, Opiqu avamine, Stuudiumi kasutamine jne.) Erinevates meediakanalites orienteerumine (konstruktiivse kriitikameele kasvatamine). Õppekäik AHHA teaduskeskusesse ja Proto Avastustehasesse II–III kooliastmes.
Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Õppekäigud ettevõtetesse ja ametikoolidesse. Loovusõpetuse rakendamine. Robotika ringi loomise võimalus. Interaktiivsete vahendite ja keskkondade kasutamine (Kahoot, Quizlet jt) ühisüritustel, õppetöös. Stuudiumi kasutamine. Veebitunnid, -nõustamine (distsantsõppe perioodil, individuaalne juhendamine jms). Ise õppimise päevad.
Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.	Liikuma Kutsuva Kooli tegevused. Projekt KEAT „Kaitse end ja aita teist“. Ohutusõppepäevad, matkad, õppekäigud (Päästeamet jt). Vabariiklikud liikumisprojektid Kevadsammud, Sügissammud. Helkurite valmistamine, näitus, kasutamine. Leivanädal toitumisnõustaja kaasamisega. Vaimse tervise nädal.

	Sportlikud huviringid (sumomaadlus, ujumine, pallimängud). Sotsiaalsete oskuste treening valikainena. Maanteeameti projektides („Peatu, vaata, veendu“; „Kanna helkurit“) osalemine. Hügieeniharjumuste kujundamine. Tervisliku toitumise propageerimine (koolitoit/ vaheampsud/koolipiim, ainetundides tervisliku toidu valmistamine). Ennetustöö kriisiolukordadega toimetulemiseks.
Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	Erinevate tähtpäevade tähistamisega seotud üritused (emakeelenädal, kodanikupäev, vabariigi aastapäev, jõulud, kalendritähtpäevad). Projekt KEAT „Kaitse end ja aita teist“ Sõbranädal koolis – kirjade saatmine. Osalemine projektis „Kiusamisest vabaks!“. Avalikus ruumis korrektse keelekasutuse kujundamine. Väärtuste ja kõlbluse kasvatamine draama- ja inimeseõpetuses (õigused, kohustused, vastutus) rollimängude kaudu. Projekt „Tagasi kooli“ - erinevate ametite esindajate ja vilistlaste külaskäigud, nende edulood. Heategevuslikud ülekoolilised üritused (jõulukaardid hooldekodule, tüügassea vaderlus jm). Koostöö politseiga (loengud õpilaste õigustest, kohustustest, karistustest korrariikkumise puhul jm).

4.4. Lõimingu põhimõtted

Lõiming tähendab õppekava terviklikkuse taotlust: õppe sisu organiseerimist tervikuks ning õpilaste tervikliku maailmapildi kujunemist vastavalt õpetuse ja kasvatuse eesmärkidele.

Lõimingu eesmärgid on:

- 1) ainepõhise õppekava paindlikumaks ja efektiivsemaks muutmine;
- 2) vältida selliseid õppimiskursusi, mis tekivad tähelepanu pidevast ümberlülitamisest ühelt ainelte teisele;
- 3) aidata mõista ja suhestada juba õpitut või õpitavat;
- 4) pakkuda õpilastele motiveeritud teadmisi, seostada teadmisi õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilase aktiivsust;
- 5) koolis õpitava seostamine eluga;
- 6) toetada üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Lõimingu viisid on:

- 1) ainetevaheliste seoste loomine – õpetaja kavandab seosed koostöös teiste aineõpetajatega (ettevõtlikud tunnid, projektipäevad);
- 2) ainete kombineerimine – loovusõpetus;
- 3) teemakeskne lõiming (üldõpe) - ainetevahelised projektid, õppekäigud, õues õppe tunnid;
- 4) valdkonnasisene ja valdkondade vaheline lõiming (üld- ja valdkonnapädevustest lähtuvalt);
- 5) ühisüritused koolis;
- 6) koolidevahelised projektid.

Lõiming saavutatakse:

- 1) erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel;
- 2) koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste abil;
- 3) õppeülesannete ning -viiside abil (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk aitavad õpilastel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi, mis on olulised nende hilisemas tööelus; õppeülesanded, projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö jmt täidavad aga olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel).

5. ÕPILASE ARENGUT TOETAVA HINDAMISE KORRALDUS

5.1. Hindamine ja hindamisest teavitamine

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Hinded ja tagasiside kantakse õppeinfosüsteemi Stuudium.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid;
- 3) nõuded õpilase käitumisele on esitatud kooli kodukorras

Õpilast ja tema vanemat teavitab kool hindamisest üldjuhul Stuudiumi vahendusel, kokkuleppel kooliga või vanema soovil ka paberil.

Õpilane saab oma hinnete kohta teavet ka õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Vanemal on õigus saada lisateavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt.

Õppeaasta on jaotatud kolmeks õppeperioodiks (trimestriks), mille lõpul toimub kokkuvõttev hindamine ning antakse tunnistused.

Iga õppeperiood (trimester) kestab 55–60 õppepäeva ja tunnistused antakse üldjuhul nädala lõpus.

Kool annab õpilasele ja vanemale tagasisidet õpilase õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse kohta 1.–3. klassis kirjeldava tagasisidena paberkandjal iga trimestri ja õppeaasta lõpus; 4.–9. klassi õpilased saavad iga trimestri ja õppeaasta lõpus paberkandjal tunnistuse kokkuvõtivate hinnetega.

Õpitulemuste ja käitumise hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja iga õppeaasta alguses ning lastevanematele lastevanemate koosolekul, individuaalselt või Stuudiumi kaudu.

Hindamise nõuded saab õpilane teada trimestri või teema alguses klassi- või aineõpetajalt: mida ja millal antud õppeaines hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Trimestri jooksul planeeritavad kontrolltööd kooskõlastatakse teiste õppeainete õpetajatega ja registreeritakse Stuudiumis. Õppepäevas võib viia läbi ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele ette vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Õppenädalas võib viia läbi kuni kolm kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis ainult esmaspäeval või reedel.

5.2. Õppimist toetav hindamine

- 1) Õppimist toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute) kohta.
- 3) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 4) Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 5) Arenguestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.
- 6) Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimapp sobib arenguestluse alusmaterjaliks.

5.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

1.–3. klassi õpilase teadmiste ja oskuste antakse sõnaline hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevustest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest.

Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse 4.–9. klassis numbriliste hinnetega viie palli süsteemis. Õppeainete erisustest tulenevad hindamise põhimõtted on välja töötatud kooli õppekavas esitatud ainekavades.

Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilasele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi, kokkuvõtva hinde kujunemise põhimõtted.

5.4. Hindamisel viie palli süsteemis

- 1) Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane on saanud 90 – 100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 2) Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane on saanud 75 – 89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 3) Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «3», kui õpilane on saanud 50 – 74%, maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 4) Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «2», kui õpilane on saanud 20–44% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- 5) Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust
- 6) Hindamise erisused fikseeritakse individuaalses õppekavas.

Õpilasele, kel on jäänud vajalik töö (kontrolltöö, praktiline töö, referaat vms) sooritamata, kantakse Stuudiumisse “T”. Sellisel juhul annab aineõpetaja õpilasele võimaluse töö sooritamiseks kümne tööpäeva jooksul.

5.5. Suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangute kasutamine 1.–3. klassis

1.–3. klassis kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis õppeainetes suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.

1.–3. klassi õpilase teadmistele ja oskustele antakse sõnaline hinnang lähtuvalt tema arengust, saavutatud pädevustest, õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning saavutatud õpitulemustest.

1.–3. klassi õpetaja sisestab Stuudiumis kirjaliku sõnalise hinnangu tunni kommentaarina.

Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, sätestatakse selles hindamise erisused.

Põhiliselt kasutatakse õpiprotsessi hindamist, mis peaks õpilase jaoks olema eelkõige positiivne. Õpetaja annab lapse saavutuste kohta iga päev tagasisidet. Kolm korda õppeaasta jooksul antakse kirjalikke kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid.

Kokkuvõtvates hinnangutes tuuakse esile õpilase edusammud ning juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning lünkadele teadmistes.

Õpilastele antud kokkuvõtvad sõnalised hinnangud kantakse klassitunnistusele.

5.6. Järelevastamine või järeltööde sooritamine

- 1) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata (Stuudiumis on märges „T“), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kuni 10 päeva jooksul alates hinde teada saamisest aineõpetaja poolt määratud ajal (ka õpilasele sobival, tunnivabal ajal). Järelevastamist ja järeltööd hinnatakse viiepallisüsteemis. 1.–3. klassis kasutatakse sõnalist hinnangut.
- 2) Järele tuleb vastata kõik kontrolltööd ja praktilised tööd. Suulised vastused ja tunnikontrollid vastatakse järele kokkuleppel aineõpetajaga.
- 3) Õpilase pikemaajalisel puudumisel antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks pikema aja jooksul aineõpetaja ja õpilase vahelisel kokkuleppel. Vajadusel koostab õpetaja talle individuaalse töökava järeleõppimiseks ja –vastamiseks.
- 4) Vähemalt rahuldava järelevastamise või järeltöö tulemus kantakse Stuudiumi klassipäevikusse ning kajastub kaldkriipsuga märgistatud hindena.

5.7. Käitumise ja hoolsuse hindamine.

- 1) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja iga trimestri lõpul koostöös aineõpetajatega, arvestades pikapäevarühma õpetaja ja õpilaskodu kasvataja ettepanekuid ja arvamusi.
- 2) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ning õppetegevust toetavatel üritustel, õppekäikudel jms.
- 3) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- 4) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav»
- 5) Käitumise ja hoolsuse hinne märgitakse Stuudiumisse ning kantakse klassitunnistusele.

Käitumise hindamine

Hindamisel viiepallisüsteemis hinnatakse:

- 1) käitumishindega “eeskujulik” õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
- 2) käitumishindega “hea” õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid;
- 3) käitumishindega “rahuldav” õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist;
- 4) käitumishindega “mitterahuldav” õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate nõudmistele ning kellele kooli kodukorras reguleeritud mõjutuste rakendamine ei ole andnud tulemusi. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka üksiku õigusvastase teo või kõlblusnormi rikkumise eest.

Hoolsuse hindamine

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase:

- 1) suhtumine õppeülesannetesse (kohusetundlikkus, töökus, järjepidevus ja õigeaegsus õppeülesannete täitmisel)
- 2) õppevahendite hoidmine ja olemasolu,
- 3) töökoha korrasolek,
- 4) tegevus klassikorrapidajana,
- 5) osavõtt koolis toimuvatest heakorratöödest,
- 6) suhtumine kooli ruumide, sisustuse ja ümbruse korrashoidu.

Hindamisel viiepallisüsteemis hinnatakse

- 1) hoolsushindega “eeskujulik” õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlük, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni;
- 2) hoolsushindega “hea” õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt;
- 3) hoolsushindega “rahuldav” õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt;
- 4) hoolsushindega “mitterahuldav” õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

5.8. Hinde vaidlustamine

- 1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- 2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
- 3) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus õppenõukogu otsusega mittenõustumise, samuti õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral pöörduda kooli hoolekogu ja/või kooli üle riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku poole.

5.9. Kokkuvõttev hindamine ja järgmisesse klassi üleviimine

- 1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine hinnete koondamine trimestri- ja aastahindeks. Koondhinded esitatakse 4.–9. klassis viiepallisüsteemis, 1.–3. klassis sõnalise hinnanguna. Kokkuvõttev hinne ei ole aritmeetiline keskmine.
- 2) Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul antud trimestri jooksul saadud hinnete alusel.
- 3) Kui õpilane pole kokkuvõtva trimestri- või aastahinde väljapanemise ajaks sooritanud nõutavaid hindelisi töid, muudetakse Stuudiumis märke „T“ hindeks „1“, mis tähistab nõutavate teadmiste ja oskuste puudumist.
- 4) Kui trimestrihinne jääb mõjuvatel põhjustel välja panemata, tähistatakse see Stuudiumis märgiga „MH“, mille juures esitatakse kommentaaris hinde saamise tingimused ja tähtaeg. Kui õpilane ei ole kasutanud etteantud tähtajaks võimalust järele vastata, hinnatakse vastava trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused hindega «nõrk» (1).
- 5) Õpilasele, kellele on õppeperioodi eest pandud hinne „1“, „2“ või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse tugimeede koostöös aineõpetaja, klassijuhataja ja tugispetsialistiga (näit. konsultatsioon, õpiabi rühm, logopeediline abi jms.) või koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 6) Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestrihinnete alusel.
- 7) Aastahinnete või –hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisesse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.
- 8) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või trimestrite lõpus antud sõnalistest hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või anda samaväärne kokkuvõttev sõnaline hinnang.
- 9) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
- 10) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu üldjuhul juunis kuni kümne kontakttunni vältel. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid ja iseseisvalt kodused ülesanded. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
- 11) Põhjendatud mitteilmumise või sooritamata jätmise korral viiakse järeltöö üle augustisse.

- 12) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 13) 1.–3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu.
- 14) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30.augustiks.
- 15) Õpilane viiakse üle järgmisesse klassi olenemata käitumise aastahindest.
- 16) Lõigetes 13 ja 14 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
- 17) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja kolm tööpäeva enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 18) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui:
  - õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne “1”, ”2” või mitterahuldav hinnang;
  - täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme;
  - õpilase seaduslik esindaja on esitanud sellekohase avalduse.

5.10. Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab põhikooli riikliku õppekava järgi õppinud õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele-matemaatika.- ning ühe eksami omal valikul.
- 2) Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppinud õpilasele väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus, kui tema viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad” ning ta on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami.
- 3) Kooli valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks.
  - Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle on kehtestatud individuaalne õppekava, mis sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus.

6. LOOVTÖÖ KORRALDUS KOLMANDAS KOOLIASTMES

Loovtöökse loetakse individuaalselt õpilase poolt läbiviidud projekti. Loovtöö tähendab kas uurimistööd, mis eeldab materjali kogumist, analüüsimist ning järelduste tegemist, või loomingulist tööd (kunsti- või muusikatöö, käsitöö, ürituse korraldamine jne), mis toob esile õpilase tugevamad küljed. Loovtöö võib teostada individuaalselt või rühmatööna. Loovtöö lähtub õppekava läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

Loovtöö eesmärk on

- pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- arendada õpilase eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemist;
- arendada õpilase eneseväljendus- ja esinemisoskust;
- õppida kasutama esitluse koostamist;
- arendada õpilase analüüsioskust.

Loovtöö võib olla:

- lühiuurimus;
- foto- või kunstinäitus;
- õppematerjali loomine;
- omaloomingulise muusikateose loomine;
- ruumiliste kujundite loomine;
- kunsti-, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse projekt;
- ürituse korraldamine;
- menüü koostamine, toidu valmistamine;
- näidendi lavastamine;
- muu loominguline tegevus.

Loovtööd tehes harjutab õpilane nii iseseisva õppimise oskusi kui ka koostööd oma juhendajaga.

Juhendaja:

- aitab püstitada töö eesmärgi ja kavandada töö ülesehitust;
- aitab koostada töö ajakava;
- annab suuna teemakohase kirjanduse, info otsimiseks;
- konsulteerib õpilast töö käigus;
- kontrollib töö valmimist osade kaupa ajagraafikust lähtuvalt;
- hindab õpilase tööprotsessi;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- nõustab õpilast esitluse koostamisel;
- annab kirjaliku hinnangu õpilase tööle.

Õpilane:

- otsib teemakohase kirjanduse ja allikad;
- annab perioodiliselt juhendajale aru töö käigust;
- vormistab töö nõuetekohaselt;
- kaitseb töö kaitsmiskomisjoni ees.

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui rühmatööna. Loovtöö sooritamise on põhikooli lõpetamise tingimuseks põhikooli riikliku õppekava järgi õppivatele õpilastele ning põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivatele õpilastele, kui neid ei ole õppenõukogu otsusega loovtöö koostamisest vabastatud. Loovtöö hinne märgitakse lõputunnistusele.

6.1. Loovtöö koostamine, teema valik, koostamise etapid, kaitsmine ja hindamine

Loovtöö koostatakse reeglina 8. klassis. Loovtöö teema, vormi, juhendaja valikut koordineerib klassijuhataja. Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga 30. oktoobriks.

Igal õpilasel on juhendaja, kes on Näpi Kooli pedagoog. Juhendaja nõusolekul võib valida kaasjuhendaja väljastpoolt kooli.

Loovtöö koostamisel on järgmised etapid:

1) Ajakava koostamine

Loovtöö ajakava koostatakse koostöös juhendaja(te)ga ning vormistatakse kirjalikult. Õpilane vastutab ajakava täitmise eest, juhendaja vastutab õpilase konsulteerimise eest.

2) Loovtöö teostamine

Õpilane viib läbi loovtöö valmimiseks vajalikud etapid, lähtudes koostatud ajagraafikust. Uurimistöö korral esitab ajagraafikuga määratud ajaks juhendajale töö esialgse variandi, olles kinni pidanud loovtöö vormistamiseks esitatud nõuetest. Vajadusel parandab ja töötab töö ümber juhendaja ettepanekutest lähtuvalt.

Pärast töö valmimist (tegevuste läbiviimist) vormistab õpilane loovtöö kokkuvõtte, milles analüüsib töö eesmärgi täitmist, kirjeldab töö valmimise etappe, analüüsib enda panust loovtöö valmimisse, kirjeldab kasutatud allikad ja töö lisad. Kokkuvõtte tegemisel lähtutakse juhendist.

Juhendaja kinnitab loovtöö valmimist õpilase kokkuvõttel allkirjaga.

3) Töö kaitsmine

Loovtööde kaitsmine toimub aprillis ja mais. Loovtööde kaitsmiseks moodustab direktor vähemalt kolmeliikmelise komisjoni. Komisjoni koosseisu ja kaitsmise kuupäevad kinnitab direktor.

Õpilane koostab oma loovtöö põhjal lühikese kaitsekõne, kus toob välja peamise oma tööst. Kaitsmisel kasutab näitlikku abimaterjali. Töö kaitsmiseks on aega 5-10 minutit.

Loovtöö juhendaja annab tööprotsessile ja selle tulemusele omapoolse hinnangu. Komisjon ja kuulajad võivad esitada tööd puudutavaid küsimusi.

Loovtöö kaitsmise ebaõnnestumisel antakse õpilasele võimalus töö täiendamiseks ja määratakse uus kaitsmise aeg.

Loovtöid hindab direktori käskkirjaga kinnitatud hindamiskomisjon, kes arvestab:

- 1) töö autori suulist kokkuvõtvat kaitsmist;
- 2) rühmatöö puhul iga liikme tööpanust;
- 3) juhendaja hinnangut.

Loovtööle antakse hinnang vastavalt hindamistabeli punktide summale:

Hinne AR — Õpilane on omandanud vajalikul tasemel loovtöö koostamise üldised pädevused, Töö sisu ja vormistus on kooskõlas, kõik töö osad on omavahel seotud. Kõik loovtööle esitatavad tehnilised nõuded on täidetud. Õpilase suuline esinemine on piisav.

Hinne MA — Õpilane pole järginud koolipoolseid loovtööle esitatavaid nõudeid ning pole täitnud juhendaja korraldusi. Töö sisu ja vormistus ei vasta esitatud nõuetele. Õpilase suuline esinemine on ükskõikne. Loovtöö on esitamata.

Mittesooritatud või komisjonile tähtajaks esitamata loovtööde kaitsmine toimub direktori poolt määratud tähtajal.

7. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes kooli veebilehe, Stuudiumi kaudu, valikuliselt sotsiaalmeedia vahendusel, telefoni teel, kohtumistel ning lastevanemate koosolekutel.

Kool nõustab õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises vähemalt kord aastas toimuval arenguvestlusel.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

8. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Kool toetab õpilaste võimetekohast arengut, kooli töötajad on koostööpartnerid peredele ja teistele lastega töötavatele spetsialistidele.

Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamist ja rakendamist korraldab koolis hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (HEVko), kes juhib tugimeeskonda. Kooli tugimeeskonda kuuluvad lisaks HEVkole tugispetsialistid ja õppejuht.

Võimetekohase õppe rakendamiseks, annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, millest tulenevalt valitakse sobiv õppekorraldus, õppemeetodid, kaasatakse sobivasse huvitegevusse, juhendatakse väljaspool õppetunde, korraldatakse tegevusi õpilaskodus. Õppe korraldamisel lähtutakse kooli ressurssidest.

Õpilastele kohandatakse õppekorraldust ja rakendatakse tugispetsialistide teenust, lähtudes koolivälise nõustamismeeskonna ja kooli tugimeeskonna soovitudest.

HEVko ettepanekul ja direktori otsusel võib tuge vajavale õpilasele põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ning põhikooli riiklikust ja põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast lähtudes rakendada järgmisi tugimeetmeid:

- õpilase käitumise arutamine vanemaga;
- õpilasega tema käitumise arutamine direktori või õppealajuhataja juures;
- õpilasele tugiisiku määramine;
- kirjalik noomitus;
- õppetunnist eemaldamine koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused;
- konfliktolukorras osalenud poolte lepitamine eesmärgiga saavutada kokkulepe edasiseks tegevuseks;
- kooli jaoks kasuliku tegevuse elluviimine, mida võib kohandada vaid õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul;
- pärast õppetundide lõppemist koolis viibimise kohustus koos määratud tegevusega kuni 1,5 tunni ulatuses ühe õppepäeva jooksul;
- ajutine keeld võtta osa õppekavavälisest tegevusest koolis, näiteks üritustest ja väljasõitudest;
- ajutine õppes osalemise keeld koos kohustusega saavutada selle perioodi lõpul nõustavad tulemused;
- tugispetsialisti teenuse osutamine;
- täiendav juhendamine individuaalselt või rühmas;
- käitumise tugikava koostamine;
- pikapäevarühma töös osalemine;
- individuaalse õppekava rakendamine;
- eesti keele õpetamine „Eesti keel teise keelena“ ainekava järgi.

Lisaks on võimalik kokkuleppel vanemaga suunata õpilane ajutiselt või õppeaastaks elama õpilaskodusse.

Meetme rakendamise tulemuslikkust arutatakse jooksvalt vastavalt vajadusele igal nädalal toimival tugimeeskonna koosolekul. Vähemalt üks kord aastas hindavad tugimeetmete tulemuslikkust kõik meetme rakendamises osalenud õpetajad ja tugispetsialistid. HEVko teeb ettepanekud vanematele ja vajadusel kooli direktorile edasisteks tegevusteks.

Toe vajaduse tuvastamiseks viiakse koolis läbi pedagoogilis-psühholoogilist hindamist. Selle tulemused ning õpetajate ja spetsialistide tähelepanekud, soovitud dokumenteeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Koolis rakendatakse seadusest tulenevaid tugi- ja mõjutusmeetmeid õpilaste suhtes eesmärgiga mõjutada õpilasi kooli kodukorra kohaselt käituma ja teistest lugu pidama ning ennetada turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis.

Õpilastele osutatakse koolitervishoiuteenust.

9. KARJÄÄRIÕPPE JA KARJÄÄRINÕUSTAMISE KORRALDUS

Kutsesuunitlustöö eesmärgiks on aidata õpilastel omandada teadmisi iseendast, töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad nüüdisaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ja eneseteostust.

Kutsevalikut toetavaid teemasid käsitletakse lõimitult ainetundides, klassijuhatajatundides. 9. klassis läbivad õpilased valikaine „Karjääriõpetus“, 8. ja 9. klassi valikainesse „Arvutiõpetus“ on lõimitud karjääriõpetuse teemad.

Õppe- ja kasvatustegevuses suunatakse õpilast:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide kavandamisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskust, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut teha kutseotsuseid ning tundma õppimis- ja koolitumisvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, hindama nende olulisust ühiskonnas minevikus, olevikus ja tulevikus;
- tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Kutsevalikualane kirjandus on kättesaadav kooli raamatukogus.

Karjääriteenust osutab koolis psühholoog, kaasates Töötukassa karjäärinõustaja.

Karjäärinõustamise eesmärgil toimuvad koolis

- õpilaste arenguestlused;
- karjäärinõustamine ja vastava testimise läbiviimise korraldamine (kooli psühholoog);
- ettevõtete külastamine;
- 9. klasside õpilaste tutvumine kutseõppeasutustega;
- karjäärimeessidel osalemine;
- lahtiste uste päevad;
- „Tagasi kooli!“ projekti tunnid.

10. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD KOOLIASTMETI

Kool loob tingimused ohutuse väärtustamiseks igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses ning tegeleb liikluskasvatusega.

Liikluskasvatuse eesmärk on kasvatada vastutustundlik ja teisi arvestav liikleja:

- kes liikleb ohutult ja tajub liikluskeskkonda;
- kes oskab erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina endale ja teistele ohutult käituda;
- kes hoidub inimesi ohustavast liikluskäitumisest ning ümbritseva liikluse takistamisest.

Vastavad teemad tulenevad läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning neid käsitletakse lõimituna ainetundidesse, klassijuhatajatundides, projektitundides. Väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

Liikluskasvatuse rõhuasetused kooliastmeti on järgmised:

- I kooliastmes – jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine ja käitumine ning toimetulek koduümbruse liikluskeskkonnas;
- II ja III kooliastmes – erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning ohutu liiklemine linna ja maapiirkonna teedel.

Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise ulatus tundides õppeaastas klassi kohta on järgmine:

- liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine (1)
- liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus (1)
- jalakäija liiklusreeglid (4)
- ohutu liikluskäitumine (2).

Vastavalt Maanteeametis välja töötatud materjalidele on ohutuse ja ohutu liiklemise väärtustamiseks kujundatavad pädevused kooliastmete kaupa järgmised:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust.		Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas.
Teab hädaabi numbrit 112 ja oskab ohust teatada.	Oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada.	Oskab ohuolukorda hinnata ja ohust kiiresti teatada.
Oskab ohutult koolihoonest evakueeruda.		Oskab ohutult koolihoonest evakueeruda ja osutada sealjuures abi noorematele.
Teab lõhkekehade kaasnemise ohte, oskab lõhkekeha leiu korral abi kutsuda.		
Oskab käituda pommiähvarduse korral.		
		Oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel kaitsta enda tervist.

Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada selliste ohtude vältimist.	Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja selle vältimise võimalusi.	Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida sihtpunkti jõudmiseks ohutuma teekonna.
Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkurit, turvavööd, jalgrattakiivrit, põlve- ning küünarnukikaitsmeid.	Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkurit, turvavööd, jalgratta- ja mopeedijuhi kiivrit, põlve- ning küünarnukikaitsmeid.	
Oskab käituda ühissõidukeis, neisse turvaliselt ning kaassõitjaid arvestades siseneda ja neist väljuda; ületab sõiduteed ohutult.		
Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutuma koha. Enne tee ületamist peatub, kuulatab, vaatab ning olles ohutuses veendunud, ületab sõidu- või raudtee.	Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutuma koha ning selle turvaliselt ületada.	Kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid.
Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal ja lumisel teel.	Toob välja erinevused valgel ja pimedal ajal liiklemisel nii jalakäija kui juhina.	
Oskab valida jalgratta, rula ja rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta.	Mõistab lii kluseeskirja nõudeid jalakäijale ja jalgratturile.	Teab, tunneb ja mõistab nõudeid jalakäijale ja juhile (jalgratturile, mopeedijuhile) ning oskab vastavalt nõuetele käituda.
Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust.	Järgib lii kluses kehtivaid norme ja arvestab kaasliiklejatega.	
Teab ja kasutab ohutu liiklemise reegleid.	On teadlik lii klusohutus alastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta. Oskab ohutult liigelda asulas ja asulavälisel teel.	
Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali lii klusalaste teemakäsitluste kohta.	Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti lii klusohutus alast olukorda teiste riikidega.	
Teab helkuri vajalikkust ning kasutab seda.	Teab helkuri vajalikkust ning kasutab seda. Oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi.	

11. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

- 1) Õpetaja planeerib oma töö õppeaine õpetamisel, lähtudes ainekavast, kooli üldtööplaanist, õppematerjalist ning õpilaste individuaalsusest.
- 2) Õppe planeerimine tagab tegevuste eesmärgipärasuse. Tegevused planeeritakse õppenädalati, õppeveerandi kaupa, kavandades lõimingud, õppekäigud jm tegevus.
- 3) Õppetööd planeeritakse koostöös teiste õpetajatega, lähtudes üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks kavandatavatest tegevustest.
- 4) Õpetaja teavitab õpilasi iga veerandi alguses õpetatava aine käsitletavate teemade ajalisest jaotusest, õpitulemustest ning hindamise korraldusest.
- 5) Kontrolltööde ajad planeeritakse Stuudiumis, arvestusega, et kontrolltööde arv päevas ja nädalas ei ületaks seadusega lubatud norme.
- 6) Õpetajad tutvustavad peamisi läbivaid teemasid, taotletavaid õpitulemusi ja hindamise põhimõtteid, esitades need õpilastele ja vanematele Stuudiumi kaudu õppeveerandi esimesel õppepäeval.
- 7) Koolis toimuvad igal vaheajal õpetajate, kasvatajate, tugitöötajate koostööpäevad, mille käigus planeeritakse õppijat toetavat ja õppeaineid lõimivat õppeprotsessi ning võtmepädevuste lõimingut erinevate ainete vahel.
- 8) Õpetajad koostavad ühiselt hindamismudeleid ja õppematerjale.
- 9) Koolis tegutsevad töögrupid, kes korraldavad koostööprojekte, õpilasvõistlusi ja ülekoolilisi üritusi.
- 10) Tugispetsialistid, õpetajad, kasvatajad leiavad koostöös parimad võimalused õppijate toetamiseks.
- 11) Kõik õpetajad, abiõpetajad osalevad õppekava väljatöötamises.
- 12) Koolis toimuvad töötajate kovichoonid vastavalt vajadusele.

12. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.

- 1) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
- 2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.
- 3) Põhjendatud ja asjakohase taotluse korral kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.
- 4) Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.
- 5) Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduse“ §-st 16.
- 6) Kui hoolekogu või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad muudatused on vastuolus kehtiva seadusandlusega, kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.
- 7) Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.
- 8) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kehtestab kooli õppekava direktor käskkirjaga.
- 9) Kooli õppekava muudatused esitatakse õppekava terviktekstis ning kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Lisa 1. Ainekavad

Lisa. 2 Distantõppe (e-õppe) läbiviimise kord

1. PÄEVAKAVA

- 1.1. Distantõppe päevakava kehtestab direktor käskkirjaga.
- 1.2. Distantõppe päev jaguneb videosillaga kontakttundideks, iseseisvaks tööks paber kandjal allikatega, iseseisvaks tööks e-keskkondades ja videosillaga konsultatsiooniks. Tegemist on õpetaja poolt juhitud õppetegevusega.
- 1.3. Õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse distantõppe päevakavast Stuudiumi sõnumite kaudu.
- 1.4. Ühe õppeaine raames jaguneb distantõppe järgmisteks etappideks:
  - 1.4.1. Videosillaga kontakttund, milles tutvustatakse uut õppematerjali ja kontrollitakse suuliselt teema mõistmist. Tutvustatakse iseseisva töö juhendit.
  - 1.4.2. Iseseisev töö paber kandjal õppematerjaliga ja/või iseseisev töö e-keskkonnas. Iseseisva töö tulemuse esitamine Stuudiumis või mõnel muul digitaalsel moel tunni toimumise päeval hiljemalt kell 20.00, kui ei ole õpetaja andnud teist tähtaega.
  - 1.4.3. Õpetaja annab tagasisidet õpilase iseseisvalt sooritatud töödele kirjalikult hiljemalt järgmisel tööpäeval kell 16.00 või videosillaga järgmise kontakttunni kaudu.
  - 1.4.4. Üks kord nädalas toimub vajadusel videosillaga konsultatsioonitund.

2. DISTANTSÕPPE TUNNID, TUNNIKIRJELDUSED JA KODUSED ÜLESANDED

- 2.1. Distantõppe tunnid kantakse Stuudiumisse vastavalt direktori poolt kinnitatud ja Stuudiumi kaudu lapsevanematele ja õpilastele saadetud distantõppe tunniplaanile. Tundide sisu ja juhendmaterjali näeb õpilane Stuudiumi tunnikirjeldustest, ülesanded, mida õpilane peab kirjalikult esitama, sisestatakse kodutöödena.
- 2.2. Tunnikirjeldused ja kodutööd on Stuudiumisse sisestatud sama päeva tundide kohta hiljemalt hommikul kell 9.00.
- 2.3. Kutse videosillaga kontakttunni ja konsultatsiooniga liitumiseks tuleb õpilasele Stuudiumi kalendri sõnumite kaudu. Videosillaga kontakttunni algusaeg on toodud ka direktori poolt kinnitatud distantõppe päevakavas.
- 2.4. Õpetaja võib samaaegselt läbi viia mitme klassi ja/või õpperühma videosillaga kontakttunnid, kui õppesisu ja -kava seda võimaldab.
- 2.5. Mitu õpetajat võivad koostöös läbi viia erinevaid õppeaineid lõimiva videosillaga kontakttunni.

3. DISTANTSÕPPE ÕPPEMATERJALID JA -KESKKONNAD

- 3.1. Videosillaga kontakttundide ja konsultatsioonide keskkonnana kasutatakse 5.–9. klassi õppetöö läbiviimiseks Zoom, Google Meet, Teams keskkonda. 1.–4. klassi õppetöö läbiviimisel arvestatakse õpilase ja lapsevanema võimalusi ning sobivaid keskkondi, õppetöö läbiviimise viis lepitakse personaalselt kokku.
- 3.2. Õppematerjalidena kasutatakse lisaks paber kandjal õpikule, töövihikule ja vihikule e-keskkondi (Opiq, Nutisport.ee, Tera (Stuudium), Taskutark jne). Lisaks võib õpetaja luua ise internetikeskkonnas kasutatavaid õppevahendeid, teste, harjutusi ja kontrolltöid.
- 3.3. Õpetajal on soovitatav kasutada ühtesid ja samu keskkondi, et vältida liigset ajakulu erinevate keskkondade selgeks õppimisel.

4. HINDAMINE DISTANTSÕPPE AJAL

- 4.1. Distantõppe ajal hinnatakse õpilase iseseisvat tööd reeglina kooli hindamisjuhendi järgi, õpetaja valikul võib selle jätta hindamata, andes tehtule sõnalist tagasisidet. Stuudiumis kajastub see märgiga AR või MA.
  - 4.1.1. Õpetajate tagasiside on väga mõjus vahend õppimise soodustamiseks. Kui õpilastel on selge, milline on hea sooritus, oskavad nad selle poole püüelda. Õpetajalt eeldab see ülesande ja hindamiskriteeriumite selget sõnastamist.
  - 4.1.2. Õpetajate tagasiside peab olema informeeriv ning võimaldama õpilastel mõista, mis täpselt ootustele vastas ja mis mitte.

5. ÕPPETÖÖS OSALEMINE

- 5.1. Videosillaga kontakt tundides osalemine on õppetöö tulemuslikkust arvestades üldjuhul kohustuslik.
- 5.2. Kui laps ei saa mingil põhjusel päevakava järgi tunnitööd teha ja videotundides osaleda, tuleb päevatöö iseseisvalt omandada Stuudiumi tunnikirjelduste järgi ja esitada iseseisev töö õpetajale vastavalt saadud juhendile 10 tööpäeva jooksul.
- 5.3. Kool teostab järelevalvet õpilaste distantõppes osalemise üle. Tunnitöö järjepidev mitteesitamine võrdub koolikohustuse mittetäitmisega. Klassijuhataja või tugispetsialist võtab vajadusel ühendust õpilase ja/või õpilase vanemaga, kui õpilane ei osale distantõppes.

6. IT TUGI DISTANTSÕPPE AJAL

- 6.1. Kui õpilasel tekib tehniline probleem, raskused töökäsust arusaamisel, töö valmimine võtab oodatust kauem aega, pöördub ta Stuudiumi sõnumi või e-kirja kaudu aineõpetaja poole, selgitab olukorda, palub abi või ajapikendust. Õpetaja vastab sõnumitele sama päeva jooksul oma tööajal (9:00 – 16:00).
- 6.2. Kooliastmepõhistes videosillaga konsultatsioonitundides saavad osaleda ka lapsevanemad, andes sellest eelnevalt teada vastavale spetsialistile e-kirja teel: urmas.einmann@napi.edu.ee (haridustehnoloog).

7. NÕUSTAMINE DISTANTSÕPPE AJAL

- 7.1. Õpilasi ja vanemaid nõustavad videosilla või telefoni kaudu
Sotsiaalpedagoog
Psühholoog
Eripedagoog

Lisa 3. Loovtöö struktuur ehk ülesehitus

Tiitelleht

Tiitellehel peavad olema järgmised andmed:

- 1) õppeasutuse täielik nimi;
- 2) töö pealkiri;
- 3) töö iseloom (loovtöö);
- 4) koostaja ees- ja perekonnanimi ning klass;
- 5) juhendaja ees- ja perekonnanimi;
- 6) töö valmimise koht;
- 7) aastaarv.

Sisukord

Tiitellehe järel asub sisukord, mis sisaldab uurimistöö osade, sh peatükkide ja alajaotiste pealkirju ja vastavate lehekülgede numbreid. Sisukorda ei kuulu tiitelleht ja sisukord.

Sissejuhatus

Sissejuhatus on maksimaalselt üks lehekülg ja sisaldab:

- 1) teema valiku põhjendust;
- 2) töö eesmärgi sõnastamist;
- 3) ülevaadet töö põhilistest peatükkidest/etappidest.

Töö kirjeldus

Loovtöö sisuline osa jaguneb peatükkideks. Ükskõik millist praktilist tööd on teostatud, peaks see sisaldama vähemalt kaht (2) alapeatükki: materjalide ja tarvikute kirjeldus ning töö kirjeldus.

Kokkuvõte

Kokkuvõttes tehakse järeldused sissejuhatuses kirjeldatud eesmärgi täitmise kohta. Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ega fakte.

Kasutatud materjali loetelu

Kasutatud materjali loetellu võib võtta ainult need allikad, millele on tekstis viidatud. Allikad reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras.

Näide **raamatu** kohta:

1. *Tulving, E.* 1999. Mälu. Tallinn: Kupar.

Näide **artikli** kohta:

1. *Hennoste, T.* 1998. Teleuudised õlle kõrvale. – Postimees. Kultuur 13. nov., nr 38.

Interneti materjalide loetelu puhul märgitakse kirjesse võrguväljaande aadress. Esitatakse autori nimi, aasta. Artikli pealkiri. URL-aadress (<http://www.xxx.ee>. kuupäev). Kui autorit ei ole võimalik tuvastada, siis näidatakse aadress koos kõigi kirjete ja materjalide hankimise kuupäevaga.

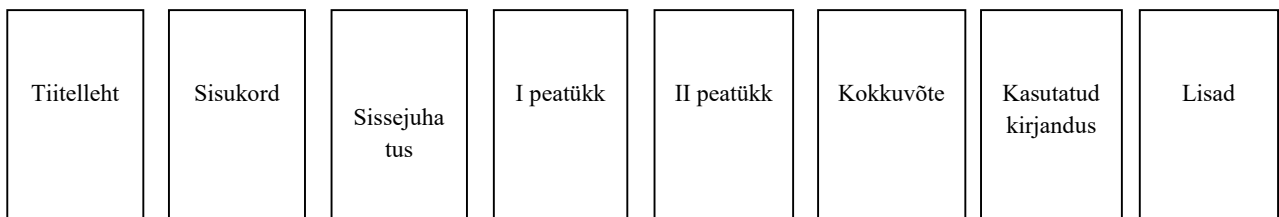
Näide:

1. Hennoste, T. 1995. Hüpped modernismi poole: eesti 20. sajandi kirjandusest Euroopa modernismi taustal. – Vikerkaar, nr 9/10, lk 124-130; <http://www.zzz.ee/vikerkaar/viker9-10/art10.html>

Lisad

Lisad ilmestavad tööd, kuid neil on soovituslik iseloom. Lisades on materjal, mis ei ole otseselt seotud töö sisuga (küsitluslehed, suuremad plaanid, kaardid jms). Samuti paigutatakse lissasse illustreeriv materjal (dokumentide koopiad, fotod, helifailid jms).

Kõik lisad nummerdatakse iseseisvalt ja pealkirjastatakse. Fotod peaksid olema varustatud allkirjaga, kus märgitakse kes või mis on fotol. Töö ülesehituse skeem on kujutatud joonisel 1.

Joonis 1. Töö ülesehituse lihtsustatud skeem

Töö vormistamine

Üldised nõuded:

- Loovtöö kirjalik osa esitatakse valgel paberil (formaat A4) köidetult.
- Lehekülje veeristeks jäetakse tavaline ehk 2,5 cm kõik veerised.
- Töös kasutatakse reaintervalli 1,5, *Font Times New Roman* suurus 12 pt. Tekst prinditakse lehe ühele poolele.
- Töö põhiosad (peatükid) algavad uuel leheküljelt, peatüki pealkirja vormindamisel on lõigu vahekaugus enne lõiku 12 p ja pärast lõiku 6 p. Kui alapealkirjaga samale lehele ei mahu vähemalt kaks rida teksti, siis alustatakse uut osa järgmiselt lehelt.
- Pealkirjades sõnu ei poolitata, ei kasutata lühendeid, lõppu ei panda punkti.
- Kõik lehed loendatakse (alates tiitellehest) ja nummerdatakse. Numbrid kirjutatakse lehekülgedele alla serva keskele (numbrit ei trükita tiitellehele).

Viitamine

Kui kasutatakse teise autori materjale, siis on viitamine kohustuslik. Muidu minnakse vastuollu autorikaitse seadusega. Viitamine on ka selleks vajalik, et lugeja saaks kirjapandut allikate järgi ise kontrollida või edasi uurida.

Loovtöö kirjalikus osas tuleb kasutada n-ö tekstisest viitamist autori nime, aastaarvuga. Viites on autori perekonnanimi ilma eesnime ja esitäheta.

Näide: (Kask 1994). Kui viidatakse sama perekonnanimega autoritele, on eesnimetäht vajalik, nt (Kask, M. 1998)

Tabelid, fotod, joonised ja valemid

Tabelid ja joonised nummerdatakse, kui neid on töös rohkem kui üks, ja pealkirjastatakse. Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse enne tabelit, joonise number ja allkiri joonise alla. Nummerdatud tabelid ja joonised paiknevad neile viitamise järjekorras.

Kui tabel või joonis ei ole töö autori loodud, tuleb selle autorile viidata ja tabeli allikmaterjal esitada kasutatud materjalide loetelus.